

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Civilafdelingen
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J.nr. 40A-VL-37-15
Den 06/10-2015

Justitsministeriet har ved brev af 16. september 2015 (Sagsnr. 2015-4000-0187) anmodet landsretten om en udtalelse om et udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase m.v.).

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke har bemærkninger til udkastet.

Denne udtalelse sendes efter anmodning til procesretskontoret@jm.dk.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Bjarne Christensen'.

Bjarne Christensen

Østre Landsret
Præsidenten

Den 05/10-2015
J.nr. 40A-ØL-40-15
Init: cr

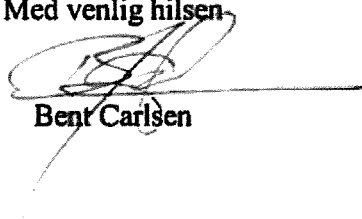
Justitsministeriet
Civilafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. mail til procesretskontoret@jm.dk

Justitsministeriet har ved brev af 4. september 2015 (Sagsnr. 2015-4000-0187) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af domsdatabase m.v.).

Efter drøftelse på plenarmøde den 2. oktober 2015 kan jeg meddele, at udkastet ikke giver landsretten anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Ellen Busck Porsbo

Fra: Bigler, Jeanie Sølager [JSB@ankl.dk]
Sendt: 1. oktober 2015 05:20
Til: EProcesretskontoret (951s16)
Emne: Sagsnr. 2015-8000-0187

Ved e-mail af 16. september 2015 (sagsnr. 2015-8000-0187) har Justitsministeriet anmodet om bemærkninger til et udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.).

I den anledning kan jeg oplyse, at udkastet ikke giver Rigsadvokaten anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jeanie Sølager Bigler
Vicestatsadvokat

www.anklagemyndigheden.dk

Rigsadvokaten
Kvalitetsafdelingen
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K
Telefon: 72 68 90 00

Justitsministeriet
procesretskontoret@jm.dk

1. oktober 2015
ISL

Ang. høring om digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, mv.

Ældre Sagen takker for muligheden for at afgive høringssvar, men vil dog bemærke, at det er en meget kort forlængelse af fristen, der er givet som følge af fejlen fra ministeriets side. Lovforslaget er først modtaget i høring den 22. september 2015, altså 6 dage efter høringsbrevet er dateret, hvilket giver en høringsfrist på 9 dage i alt.

Ældre Sagen har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Pilotperiode:

Ved indførelse af et digitalt system, som for eksempel en sagsportal, er det helt afgørende, at løsningen er tilgængelig og brugervenlig, så den kan bruges af både professionelle og privatpersoner. En pilotperiode, hvor systemet tages gradvist i brug, er derfor en god idé, særligt hvis de erfaringer, der fås i denne periode fx om systemets brugervenlighed, bruges konstruktivt til at gøre systemet endnu mere brugervenligt.

I pilotperioden er det også vigtigt, at der indhentes erfaringer med, om der gives tilstrækkelig hjælp og vejledning til dem, der henvender sig for at få hjælp til at bruge systemet eller ønsker en fritagelse.

Fritagelse:

De nyeste tal fra Danmarks Statistiks undersøgelse om It-anvendelse i befolkningen 2015 viser, at der forsat er ca. 236.000 personer mellem 65-89 år, der aldrig har været på internettet. Antager man, at befolkningen over 89 år er digitale i samme grad som dem mellem 85-89 år, er der omkring 260.000 personer over 65 år, der aldrig har været på nettet. Bl.a. derfor er Ældre Sagen optaget af digitaliseringen af kommunikationen mellem borgerne og det offentlige samt konsekvenserne heraf for borgere, der ikke har de fornødne digitale kompetencer.

Derfor er det positivt, at der i lovforslaget tages højde for, at der er nogle borgere, for hvem det ikke er muligt at kommunikere digitalt, og at der forsat er mulighed for en analog løsning eller hjælp fra personalet i retten til at anvende sagsportalen.

Det fremgår af lovforslaget, at det er en konkret vurdering, om en borger kan blive fritaget for at bruge den digitale sagsportal. Ældre Sagen har i flere sammenhænge argumenteret for, at det skal være muligt at få en generel fritagelse, således at hvis man er fritaget for at anvende Digital Post, så skal man også have mulighed for at varetage øvrig kommunikation med det offentlige på en anden måde end digitalt. Det ønsker vi fortsat, men det lægges der desværre ikke op til i dette lovforslag. Dog er det positivt, at en fritagelse for Digital Post er en faktor, der kan tale for en fritagelse for at bruge sagsportalen, ligesom fritagelsesvurderingen skal ske ud fra borgerens egen beskrivelse af sit funktionsniveau.

Partsrepræsentation:

Det fremgår af lovbemærkningerne, at den digitale sagsportal forudsætter anvendelse af personnummer og NemID, og at en part, som har en partsrepræsentant, der er i stand til at behandle sagen digitalt, ikke vil kunne fritages for kravet om brug af sagsportalen. Dette må forudsætte, at der i selve den tekniske løsning er mulighed for at lade sig repræsentere på anden måde end ved at bruge eget NemID.

Ældre Sagen har i mange år efterspurgt muligheder for at lade sig repræsentere digitalt på de områder, der er blevet gjort obligatorisk digitale i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015. Det er ikke muligt på alle områder, hvorfor man i stedet henvises til at bruge almindelig brevpost, telefon og personligt fremmøde. Dog har det vist sig, at mange i stedet lader den, der hjælper, låne ens NemID, hvilket ikke er en optimal løsning.

Det er vigtigt, at der gives en god vejledning om muligheden for at blive fritaget, få hjælp af rettens personale til at bruge sagsportalen eller lade sig repræsentere.

Forkyndelse:

Det fremgår af lovbemærkningerne, at det gældende krav om forkyndelse af stævning og ankestævning fastholdes, hvilket Ældre Sagen synes er positivt.

Ældre Sagen har fået henvendelser fra medlemmer, der har overset Digital Post om indkaldelse til bilsyn. Det har fået den alvorlige konsekvens, at de via almindelig papirpost er blevet oplyst om, at de har fået 2 bøder á 2.000 kr. på grund af et (utilsigtet) manglende syn. Det vil kunne få endnu mere alvorlige konsekvenser at overse en underretning om processkridt via sagsportalen fx om dato for domsforhandling. Derfor er det meget vigtigt, at der i forbindelse med forkyndelse af stævning gives en klar information om brugen af sagsportalen, mulighederne for hjælp og for at blive fritaget for kravet, samt mulige konsekvenser af at overse vigtig information.

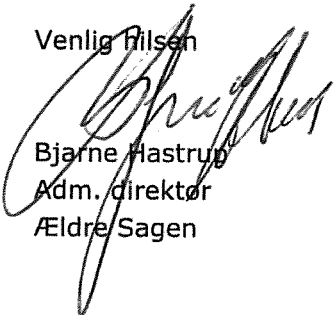
Domsdatabase:

Formålet med at etablere en domsdatabase er blandt andet at skabe mere åbenhed og øget indsigt i domstolens afgørelser for både borgere og mere professionelle brugere

såsom Folketinget, advokater mv. Det støtter Ældre Sagen, dog under forudsætning af, at der sker en tilstrækkelig sikring af de mange personfølsomme oplysninger, der vil være at finde i "rålageret". Det er positivt, at der i forbindelse med anonymisering af sagerne til domsdata-basen skal anlægges et forsigtighedsprincip.

Venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør
Ældre Sagen

Fra: Trineke Borch Jacobsen [TBJ@realkreditforeningen.dk]
Sendt: 1. oktober 2015 10:47
Til: £Procesretskontoret (951s16)
Cc: Majbritt Christensen
Emne: Sagsnr. 2015-4000-0187 - Høring om ændring af retsplejeloven

Justitsministeriet

Att.
Cecilie Maarbjerg Quist
Bjarke Gano

Sagsnr. 2015-4000-0187 - Høring om ændring af retsplejeloven

Der henvises til høringsskrivelse af 16. september 2015, og vedhæftede udkast til ændringer i RPL, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter.

De forelagte udkast giver ikke anledning til bemærkninger fra Realkreditforeningens side, udover at vi gerne vil benytte lejligheden til at udtrykke tilfredshed med at der nu sættes gang i oprettelsen af et domsregister.

Med venlig hilsen

Trineke Borch Jacobsen
tbj@realkreditforeningen.dk

Finanssektorens Hus
Realkreditforeningen
Amaliegade 7
1256 København K
Telefon 3336 1311
Fax 3393 0260

mail@realkreditforeningen.dk
www.realkreditforeningen.dk

Fra: Stig Bertelsen [Stig.Bertelsen@politiforbundet.dk]
Sendt: 1. oktober 2015 10:50
Til: EProcesretskontoret (951s16)
Cc: Dorte H. Larsen
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter, JM j.nr. 2015-4000-0187

Justitsministeriet har ved brev af 16. september 2015 sendt det ovenfor anførte udkast til lovforslag i høring.

Politiforbundet har på det foreliggende – henset til den korte svarfrist – umiddelbart ikke bemærkninger til udkastet.

På forbundets vegne - og med venlig hilsen

Stig Bertelsen
Sekretariatschef

H.C. Andersens Boulevard 38
DK-1553 København V

Tlf. +45 3345 5900
Mobil +45 2252 0720
E-mail mail@politiforbundet.dk

J. nr. 2015-19-0027

Den 1. oktober 2015

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Deres j.nr. 2015-4000-0187

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.)

Justitsministeriet har ved brev af 16. september 2015 til Procesbevillingsnævnet sendt nævnte lovforslag i høring. I den anledning skal Procesbevillingsnævnet udtale følgende:

Procesbevillingsnævnet kan overordnet tilslutte sig lovforslaget og intentionerne med digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, som er tidssvarende og tjener til at imødekomme såvel retternes som brugernes ønsker og behov for en optimeret kommunikation via en digital platform, som sagsportalen vil være.

Domstolsstyrelsen sendte ved brev af 13. august 2014 til bl.a. Procesbevillingsnævnet projektet om udvikling af "Den digitale retsproces" i høring. Procesbevillingsnævnet afgav sit høringssvar den 23. september 2014. Vi gav dengang udtryk for, at Procesbevillingsnævnet indtager en central rolle i retssystemet, og at det derfor også bør overvejes, hvorledes Procesbevillingsnævnet nærmere kunne indtænkes i relation til sagsportalen i grænsefladen mellem appel fra byret til landsret og fra landsret til Højesteret.

Ved efterfølgende møder mellem Domstolsstyrelsen og Procesbevillingsnævnet blev det over for nævnet tilkendegivet, at det som følge af projektets økonomiske og tidsmæssige ramme ikke ville være muligt i første generation af processen at udvikle en særlig portaladgang for Procesbevillingsnævnet, men at slutmålet er, at nævnet på et tidspunkt skal integreres på portalen. Styrelsen tilkendegav desuden, at man ville sørge for ved den første implementering at sikre den nødvendige adgang til at modtage akter og eventuel andre nødvendige oplysninger via en digital løsning for Procesbevillingsnævnet til brug for behandling af alle ansøgninger om appeltilladelse til landsretten og til Højesteret i civile sager.

Det fremgår da også af de generelle bemærkninger til lovforslaget, side 11, at bl.a. Procesbevillingsnævnet ikke er omfattet af det nye digitale system, ligesom det videre fremgår side 26, at ansøgninger til Procesbevillingsnævnet ikke kan indleveres over domstolenes sagsportal, men skal indleveres som hidtil. Det fremgår således ikke af lovforslaget og bemærkningerne hertil, hvorledes der i øvrigt skal forholdes vedrørende Procesbevillingsnævnets tilgang til akter og alle øvrige relevante oplysninger og data. Procesbevillingsnævnet afventer fortsat en tilbagemelding fra Domstolsstyrelsen om, hvilke tiltag der vil blive iværksat med henblik på at sikre Procesbevillingsnævnets adgang til at modtage akter og alle øvrige relevante data og oplysninger fra sagsportalen til brug for behandling af ansøgninger om appeltilladelse til landsretten og til Højesteret.

Procesbevillingsnævnet har noteret sig, at lovforslaget indeholder to nye regler om appelbegrænsning – og dermed Procesbevillingsnævnets kompetence – i forslagets § 1, nr. 3, forslag til affattelse af retsplejelovens § 148 a, stk. 4, 2. pkt., og forslagets § 4, stk. 5, 2. pkt. Procesbevillingsnævnet vil få et yderligere – formentlig mindre – antal sager i nævnets afdeling for appeltilladelser som følge af de to foreslåede regler.

Det fremgår af begge bestemmelsers ordlyd, at afgørelsen ”kan ikke uden Procesbevillingsnævnets tilladelse indbringes for højere ret.” I de specielle bemærkninger til den første bestemmelse er der som hjemmel henvist til retsplejelovens § 389 a, mens spørgsmålet slet ikke er omtalt i de specielle bemærkninger til den anden bestemmelse.

De foreslåede to nye bestemmelser om appelbegrænsning synes at omfatte både byretternes, Sø- og Handelsrettens og muligt også i visse tilfælde landsrettens afgørelser. Den første bestemmelse angår afgørelser før sagens anlæg, mens den anden bestemmelse vedrører afgørelser efter sagens anlæg.

Når det som her er angivet i lovtæksten, at appel kræver Procesbevillingsnævnets tilladelse, bør bestemmelserne om appelbegrænsning i selve lovtæksten formuleres og opbygges i tråd med alle øvrige hjemler for Procesbevillingsnævnets kompetence til at meddele appeltilladelse, således at kriterier for meddelelse af appeltilladelse og ansøgningsfrist er angivet i ordlyden.

Henvisningen til § 389 a i de specielle bemærkninger til den første bestemmelse forekommer desuden ikke at være den korrekte eller tilstrækkelige hjemmel henset til, at der efter § 148 a, stk. 4, 2. pkt., er tale om afgørelser før sagens anlæg, at afgørelserne udover af byretterne kan træffes af både Sø- og Handelsretten og landsretten, at anvendelsesområdet i øvrigt er forskelligt også i sammenhæng med bemyndigelsesbestemmelsen i § 148 a, stk. 8, og at de omhandlede kriterier

ikke forekommer at være relevante at anvende ved bedømmelse af, om der skal meddeles tilladelse efter § 148 a, stk. 4, 2. pkt. Desuden bør bestemmelsen i § 148 a, stk. 4, 1. pkt., sammenholdt med 2. pkt., præciseres, således at det fremgår, hvilke typer afgørelser der kræver Procesbevillingsnævnets tilladelse, nemlig både afgørelser om, at en bruger fritages, og afgørelser om, at en bruger ikke fritages, jf. herved også præciseringen i de specielle bemærkninger.

De omhandlede regler om appelbegrænsning bør således i givet fald udformes sådan, at hjemmelsgrundlaget fremgår af selve lovteksten.

Det bemærkes i øvrigt, at der i nævnets afdeling for appeltilladelser er en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på ca. 10 uger.

Procesbevillingsnævnet har ikke bemærkninger til de foreslåede nye regler om etablering af en domsdatabase.

Hvis der er spørgsmål til dette, er Justitsministeriet velkommen til at kontakte sekretariatschef Hanne Kjærulff.

Med venlig hilsen

Henrik Waaben
Formand

Hanne Kjærulff
Sekretariatschef

Justitsministeriet
Civilafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Dato 1. oktober 2015

Sendt pr mail til procesretskontoret@jm.dk

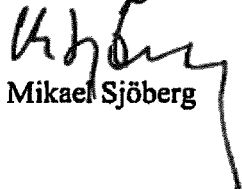
Justitsministeriet har ved mail af 24. august 2015 (sagsnr. 2015-4000-0187) anmodet Dommerforeningen om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.)

Dommerforeningen er repræsenteret såvel i arbejdsgruppen og styregruppen under Domstolsstyrelsen i forbindelse med digitaliseringen af den civile retspleje. En landsdommer har været formand for og repræsentanter for Dommerforeningen medlemmer af den arbejdsgruppe, hvis arbejde danner grundlaget for lovforslaget om en domsdatabase.

Forslagene, der muliggør, at den civile retspleje kan overgå til digital behandling ved domstolene, og at der oprettes en domsdatabase, giver ikke Dommerforeningen anledning til bemærkninger.

Dog skal Dommerforeningen understrege vigtigheden af, at der fremover sikres en tilstrækkelig, særskilt bevilling til domsdatabase, idet domstolenes almindelige driftsbevilling ikke kan rumme udgifterne til driften af en domsdatabase.

Med venlig hilsen

Mikael Sjöberg

HØJESTERET

Den 1. oktober 2015
J.nr. HR-2015-01-6
Init

Justitsministeriet
Att.: Henrik Hjort Elmquist
Sendt pr. mail til:
procesretskontoret@jm.dk

I brev af 24. august 2015 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse vedrørende et udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, mv.).

Højesteret har følgende bemærkninger til dele af lovudkastet, som særligt angår Højesteret:

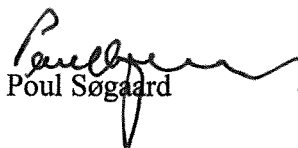
Ifølge bemærkningerne til lovudkastet forventes der at blive behov for, at retterne giver borgere mulighed for at tilgå deres sager fra en computer i retsbygningen og for at få deres dokumenter scannet og indlæst på sagen, og retterne skal i den forbindelse yde den nødvendige hjælp og vejledning. Hertil bemærkes, at i stort set alle de sager ved Højesteret, som er omfattet af lovudkastet, er parterne repræsenteret af advokater. Højesteret foreslår derfor, at det bliver indskrevet i bemærkningerne til lovforslaget, at der i Højesteret ikke skal opstilles computer og scanner til brugerne, og at Højesteret alene vejleder telefonisk.

Højesteret vil efter lovudkastet fortsat kunne bestemme, at ekstrakt skal indleveres på papir i et bestemt antal. I lovudkastet forudsættes det endvidere, at Højesterets nuværende regler om ekstrakter vil kunne videreføres. Højesteret ønsker, at det også efter en lovændring i overensstemmelse med lovudkastet skal være muligt at opretholde den nuværende ordning, hvorefter Højesteret modtager påstandsdokumenter, materialesamling, tidsplan og den indankede dom på papir i et bestemt antal. Materialesamlinger har ofte stor betydning i de principielle sager, som behandles i Højesteret. Som anført i bemærkningerne til lovudkastet kan det erfaringsmæssigt være vanskeligt at tilgå komplicerede og omfangsrige sager på en computerskærm, hvilket også gælder materialesamlinger.

Af bemærkningerne til lovudkastet fremgår det udtrykkeligt, at Den Særlige Klageret ikke er omfattet af den obligatoriske anvendelse af sagsportalen. Efter retsplejelovens § 49, stk. 8, kan Den Særlige Klagerets afgørelser i dommerklagesager indbringes for Højesteret ved anke eller kære. Der bør, eventuelt i bemærkningerne, tages udtrykkelig stilling til, om sådanne appelsager skal behandles i sagsportalen eller som hidtil i papirform.

Lovudkastet indeholder en række forholdsvis brede bemyndigelser til Domstolsstyrelsen, herunder en bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om anvendelse af sagsportalen. Højesteret foreslår, at det i lovteksten eller bemærkningerne tilføjes, at reglerne fastsættes efter forhandling med retterne.

Med venlig hilsen

Poul Søgaard

Fra: Kirsten Fly Malling [kfm@sdu.dk]
Sendt: 30. september 2015 13:09
Til: EProcesretskontoret (951s16)
Cc: Henrik Dam; Bjarne Graabech Sørensen; Karen Heebøll; Jørgen Schou; Annette Schmidt; Lone Wichmann; journal mailbox
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.)

Justitsministeriet, Procesretskontoret

Justitsministeriets sagsnr. 2015-4000-0187.
Syddansk Universitets j.nr. 15/56666.

SDU har ingen bemærkninger til ovenstående udkast.

På rektors vegne

Jørgen Schou
Sekretariatschef, Rektorsekretariatet

Tlf. 6550 1040
Mobil 6011 1040
Fax 6550 1090
E-mail js@sdu.dk
Web <http://www.sdu.dk/ansat/js>
Adr. Campusvej 55, 5230 Odense M

Sø- og Handelsretten
Retspræsidenten

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

30. september 2015

procesretskontoret@jm.dk

Høring – over udkast til forslag om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, mv.)

Ved e-mail af 24. august 2015 har Justitsministeriet bedt om Sø- og Handelsrettens bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Sø- og Handelsretten har ikke generelle bemærkninger til lovforslaget, men bemærker særligt om forslaget § 148a (etablering af en digital portal til behandling af civile sager), at retten kan tilslutte sig, at også sagsbehandlingen ved Sø- og Handelsretten digitaliseres.

Det er dog en ufravigelig forudsætning for Sø- og Handelsrettens tilslutning til lovforslagets § 148a, at sagsportalen indrettes således, at sagsøgere i civile sager og forbudssager som det første egentlige sagsskridt får lejlighed til at vælge mellem sagsanlæg i den stedligt kompetente byret og den landsdækkende Sø- og Handelsret i sager, som er omfattede af retsplejeloven §§ 225 og 15, stk.2, nr. 1 - 3.

Retsplejelovens systematik forudsætter, at sagsøger som det første forholder sig til den saglige kompetence. Er den sagligt kompetente ret en byret, skal sagsøger herefter forholde sig til byrettens stedlige kompetence. Denne problemstilling opstår ikke i sager, hvor Sø- og Handelsretten har den saglige kompetence, idet Sø- og Handelsretten har landsdækkende stedlig kompetence.

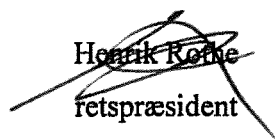
Justitsministeriets opmærksomhed henledes endvidere på, at Sø- og Handelsretten har enekompetence til at behandle de i retsplejelovens § 225, stk. 1, og § 15, stk. 2, nr. 2 og 3 omhandlede sager om EF-varemærker og EF-design samt sager om overtrædelse af fællesskabsretten for så vidt angår udbud i offshore-sektoren. Såfremt portalen indrettes, således at sådanne sager kan anlægges ved byret - eller automatisk henvises til en byret – vil dette repræsentere et åbenbart brud på fællesskabsretten, idet det herved bemærkes, at fællesskabsrettens effektivitetsprincip betyder, at nationale regler (eller et lovhjemlet obligatorisk system som JFS Civil) ikke må gøre udøvelsen af de rettigheder, der flyder af fællesskabsretten, uforholdsmæssigt vanskelig.

Herudover har Sø- og Handelsretten efter retsplejelovens § 15, stk. 2, enekompetence til at behandle sager om begrænsningsfonde, og sager om skade forvoldt af bunkerolie samt visse andre sager efter sølovens kapitel 9a-12 og endelig enekompetence efter patentlovens § 50 og brugsmodellovens § 46 til at udstede tvangslicenser, og det vil være et brud på såvel retsplejeloven som national speciallovgivning, såfremt portalen muliggør, at disse sager kan anlægges ved byret.

For så vidt angår de sager, som er omhandlet i retsplejelovens § 225, stk. 2, og § 15, stk. 2, nr. 1, er såvel Sø- og Handelsretten som byretterne kompetente. Sø- og Handelsrettens kompetence er dog primær i forhold til byretternes, idet enhver part kan kræve, at en ved byret anlagt sag henvises til Sø- og Handelsretten. Dette understøtter synspunktet om, at det for brugerne er helt afgørende, at valget af saglig kompetence i portalen sker før valget af stedlig kompetence, og på en sådan måde, at byretterne ikke indblandes i sagsbehandlingen, når sagsøger ønsker sagen anlagt ved Sø- og Handelsretten.

For så vidt angår retsplejelovens regler om stedlig kompetence går Sø- og Handelsretten ud fra, at portalen indrettes således, at de sager, der er omhandlet i retsplejelovens § 15, stk. 2, nr. 5, ikke kan anlægges ved andre retter end Sø- og Handelsretten.

Sø- og Handelsretten skal anmode om, at de betragtninger om § 148a, der er indeholdt i dette høringssvar, kommer til udtryk i lovforslagets bemærkninger.

Henrik Røthe
retspræsident

Justitsministeriet
Proceskontoret

TEKNIQ
Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup
Telefon 4343 6000
Telefax 4343 2103
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

E-mail: proceskontoret@jm.dk

29. september 2015

Vedr.: Høring – sagsnr. 2015-4000-0187, udkast til ændring af Retspleje-
loven.

Ref PMS
pms@teknig.dk
Dir 77411567

TEKNIQ har med tak modtaget Justitsministeriets høringskrivelse af den 16. september 2015 om ændringer til Retsplejeloven.

Side 1/2

Det fremgår af lovforslagets nr. 6, at den nugældende § 153, stk. 1, op-
hæves, og i stedet indsættes følgende formulering:

"I borgerlige sager skal stævning og ankestævning forkyndes.
Øvrige processuelle meddelelser, processkrifter og andre do-
kumenter skal gøres tilgængelige for sagens parter på dom-
stolens sagsportal, jf. § 148 a, stk. 1, medmindre andet er
bestemt ved lov, jf. dog stk. 2.
Stk. 2. For parter omfattet af § 148 b, stk. 2, skal processuel-
le meddelelser forkyndes, medmindre andet er bestemt ved
lov."

I henhold til den nugældende Forbrugerklageloven, jf. lbkg. nr. 1095 2010,
§ 4, skal Forbrugerklagenævnets og godkendte, private klage- eller anke-
nævns afgørelser forkyndes for den erhvervsdrivende, hvis forbrugeren har
fået helt eller delvis medhold, samt at den erhvervsdrivende skal i forbin-
delse med forkyndelsen have oplysning om indholdet af afgørelsen, jf. §§ 4
a-4 c.

Forkyndelsen af afgørelsen skal ske i overensstemmelse med reglerne her-
om i retsplejelovens kapitel 17.

Forbrugerklageloven ændres pr. den 1. oktober 2015; men det har ikke en indholdsmæssig betydning i forhold til kravet om forkyndelse af afgørelser, jf. det kommende kapitel 8.

Ref PMS
pms@teknig.dk
Dir 77411567

TEKNIQ finder, at lovforslaget til § 153 med formuleringen, at "... stævning og ankestævning ..." skal forkyndes, mens alle øvrige processuelle meddelelser og dokumenter skal gøres tilgængelige for sagens parter på domstolens sagsportal, kan skabe en tvivl om, hvorvidt en ankenævnskendelse skal sidestilles med "øvrige processuelle meddelelser og dokumenter", der alene gøres tilgængelige, eller om ankenævnskendelser skal holdes ude fra retternes sagsportal, fordi man skal følge sidste led i lovforslagets, jf. § 153, stk. 1, jf. § 148 a.

Side 2/2

Kommentarerne til § 148 a anfører, at straffesager, fogedsager, tinglysning, en række skiftesager kæresager med videre, jf. forslaget kommentarer p. 26 ff., ikke er omfattet af sagsportalen. Men det er ikke klart anført, at forkyndelse af ankenævnsafgørelser også skal holdes ude fra sagsportalen. Dette ønskes præciseret i kommentarerne.

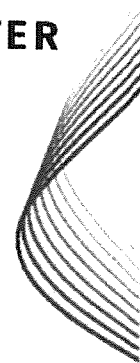
Det er af afgørende betydning for TEKNIQ, at de pågældende ankenævnsafgørelser i overensstemmelse med den gældende praksis blot kan fremsendes til de respektive byretter med anmodning om forkyndelse ved en stævningsmand for den erhvervsdrivende, jf. Rpl. § 155, og således at disse ankenævnskendelser ikke sidestilles med processuelle meddelelser, der blot er tilgængelige.

I øvrigt giver forslaget ikke anledning til kommentarer.

Med venlig hilsen

Preben Meinecke-Søes

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
procesretskontoret@jm.dk

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Dok.nr. D 2015 031245

29. september 2015

Vedrørende: Udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af domsdatabase m.v.).

1. Indledning

Justitsministeriet har den 24. august 2015 (j.nr. 2015-4000-0187) sendt udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.) i høring.

Lovforslaget går ud på at indføre hjemmel til at stille krav om, at retten og parterne i borgerlige retssager gradvist fra begyndelsen af 2016 skal anvende et digitalt sagsbehandlingssystem (en sagsportal på internettet) ved anlæggelse og behandling af retssager.

Det foreslås endvidere med lovforslaget, at der gennemføres de lovændringer, som er nødvendige for at oprette en digital domsdatabase med det formål at gøre domme offentligt tilgængelige og gratis for enhver.

Udkastet har været behandlet i en række af Danske Advokaters fagudvalg.

Nedenfor under pkt. 2 er der nogle overordnede bemærkninger. I fortsættelse heraf indeholder pkt. 3 Danske Advokaters bemærkninger til de enkelte bestemmelser. Danske Advokaters bemærkninger vedrørende domsdatabase er gengivet under pkt. 4.

2. Overordnede bemærkninger

Danske Advokater har overordnet set tilsluttet sig målsætningen om, at domstolene og domstolenes brugere får mulighed for at behandle civile sager digitalt.

Domstolsstyrelsen har i forlængelse af Danmarks Domstoles digitaliseringsstrategi for 2014-19 iværksat projektet Den digitale retsproces – Civil, der har til formål at give domstolene og domstolenes brugere mulighed for at behandle alle civile sager digitalt.

Danske Advokater har været og er i fortsat dialog med Domstolsstyrelsen om projektet Den digitale Retsproces - Civil. Der er i den forbindelse peget på vigtigheden af, at man har et klart slutbrugerperspektiv, så det sikres, at de digitale løsninger kan håndteres på en hensigtsmæssig måde for både domstolene og brugerne, så alle parter vil opleve fordele ved et nyt digitalt system.

Sidste år besluttede Domstolsstyrelsens bestyrelse, at der skal etableres en domsdatabase. Derfor nedsatte styrelsen en arbejdsgruppe, der skulle komme med konkrete anbefalinger til sådan en database. Arbejdsgruppen afsluttede sit arbejde i foråret i år med en rapport. Under arbejdet med rapport og anbefalinger har arbejdsgruppen modtaget bidrag fra en meget bredt sammensat referencegruppe, herunder med deltagelse af Danske Advokater, der er kommet med forslag og ønsker til den kommende domsdatabase. Domsdatabasen skal spille sammen med de nye sagsbehandlings-systemer.

Danske Advokater har gennem længere tid haft et ønske om etablering af en domsdatabase, og det har været sat højt på den politiske dagsorden fra vores side.

På den baggrund er Danske Advokater grundlæggende af den opfattelse, at forslagene om at indføre en sagsportal og en domsdatabase er positive og hensigtsmæssige.

3. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser vedrørende sagsportalen

Ad § 1, nr. 3 (§ 148 a)

Det foreslås, at alle borgerlige retssager og sager om optagelse af bevis vedrørende borgerlige krav skal anlægges og behandles på en digital sagsportal.

Danske Advokater bemærker, at man forudsætter, at indgangen til sagsportalen indrettes teknisk, så der tages behørigt højde for den måde, retsplejelovens regler om saglig kompetence er indrettet på, jf. retsplejelovens § 225 og 15, stk. 2, nr. 1-3.

Forslaget til bestemmelsen i retsplejelovens § 148 a, stk. 8, indeholder en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter justitsministeren kan fastsætte regler om, at betalingspåkrav, jf. kapitel 44 a, kære af afgørelser, som træffes af Tinglysningsretten og fogedretten, og kære af afgørelser, som træffes af skifteretten i andre sager end de, der efter dødsboskiftelovens § 98, ægtefælleskiftelovens § 2, stk. 4, og konkurslovens § 243 behandles efter den borgerlige retspleje, skal indleveres og behandles på domstolens sagsportal. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at bemyndigelsen forudsættes anvendt, når det tekniske og praktiske grundlag for at inddrage disse sager på domstolens sagsportal er til stede.

Efter Danske Advokaters opfattelse bør det overvejes at fastsætte sådanne regler ved lov og ikke ved en bekendtgørelse.

Ad § 1, nr. 4 (§ 148b)

Hvis retten i en sag har truffet afgørelse om, at en part er fritaget for at anvende domstolens sagsportal, bør det efter Danske Advokaters opfattelse også være retten, som sender processkrifter m.v. til den pågældende part.

Det er ikke hensigtsmæssigt, at den foreslåede affattelse af § 148 b, stk. 2, indeholder en hjemmel til, at retten i den enkelte sag kan pålægge andre parter i sagen at sende processkrifter m.v. til en part, som er fritaget for at anvende domstolens sagsportal.

En sådan hjemmel vil kunne medføre, at det i nogle retssager vil være retten, som skal sende processkrifter m.v. til den part, som er fritaget for at anvende domstolens sagsportal, mens det i andre sager vil være parterne, som skal sende processkrifter m.v. til den pågældende part.

Det vil navnlig for advokater, som ofte på samme tid behandler flere retssager og ved flere retter, være u hensigtsmæssigt, hvis det i nogle af sagerne vil være retten, som skal sende processkrifter m.v. til den part, som er fritaget for at anvende domstolens sagsportal, mens det i andre sager vil være parterne, som skal sende processkrifter m.v. til den pågældende part.

Ad § 1, nr. 8 (§ 197)

I bemærkningerne til forslaget til ændring af § 197, stk. 1, er det anført, at retten vil kunne give en skønsmand adgang til anmodningen om syn og skøn og skønstemaet på sagsportalen.

Danske Advokater går ud fra, at dette blot er nogle af de dokumenter på sagsportalen, som retten skal kunne give skønsmanden adgang til, idet skønsmandens adgang til dokumenter på sagsportalen må omfatte alle de dokumenter, som vil være relevante for skønsmanden.

Ad § 1, nr. 11 (§ 348)

I bemærkningerne til forslaget til ændring af § 348, stk. 2, nr. 3, er det anført, at den korte beskrivelse af sagen, som sagsøger i henhold til lovforslaget skal anføre i stævningen, vil lette rettens umiddelbare tilgang til den digitale sag og kan blive genanvendt og indflettet i rettens produkter, f.eks. i forbindelse med udeblivelsesdom, erkendelsesdom, proceduredom og retslistes. Den korte beskrivelse af sagen vil også blive anvendt i forbindelse med overførelse af domme til domsdata-basen.

Hvis den korte beskrivelse af sagen skal anvendes til disse formål, er det af væsentlig betydning, at retten løbende – under hensyntagen til sagsøgtens beskrivelse af sagen og de processkrifter m.v., der bliver fremlagt efter fremlæggelsen af stævningen – tilretter den korte beskrivelse af sagen på sagsportalen, jf. også bemærkningerne i lovforslaget til nyaffattelse af § 148 a.

Ad § 1, nr. 21 og 22 (§ 257 og § 360)

Danske Advokater er enig i, at det er hensigtsmæssigt – også af miljømæssige årsager, jf. pkt. 6 under de almindelige bemærkninger til lovforslaget – at ekstrakten ligesom sagens øvrige dokumenter skal sendes til sagsportalen.

Derimod er det uhensigtsmæssigt, at retten i enkelte sager skal kunne bestemme, at ekstrakten tillige skal sendes til retten i papirform, jf. forslaget til nyaffattelse af §357, stk. 5.

Dette vil således medføre, at en advokat i nogle sager alene skal fremsende ekstrakten til sagsportalen, mens advokaten i andre sager tillige skal fremsende ekstrakten til retten i papirform.

At undgå uhensigtsmæssigheden ved en sådan ordning må veje tungere end hensynet til, at retterne ikke skal afholde udgifterne til at udskrive ekstrakten i de sager, hvor retten undtagelsesvist selv ønsker at få udskrevet ekstrakten i papirform.

Hertil kommer, at hensynet til, at retterne ikke skal afholde udgifterne til at udskrive ekstrakten i de sager, hvor retten selv undtagelsesvist ønsker at få udskrevet ekstrakten i papirform, efter Danske Advokaters opfattelse ikke berettiger, at det skal tillægges udeblivelsesvirkning, hvis en part, som rettidigt har fremsendt ekstrakten til sagsportalen, ikke samtidigt har fremsendt ekstrakten til retten i papirform, således som det er anført i forslaget til ændring af § 360, stk. 5.

Hvis retten skal kunne bestemme, at ekstrakten tillige skal sendes til retten i papirform, bør en manglende overholdelse heraf ikke kunne tillægges udeblivelsesvirkning, hvis parten rettidigt har fremsendt ekstrakten til sagsportalen.

Ad § 1, nr. 31 og 33 (§ 385 og § 386)

Der henvises til bemærkningerne oven for til § 1, nr. 21 og 22.

Ad § 1, nr. 32 (§ 385)

Det foreslås at indføre en bemyndigelse, som gælder for både Højesteret og for landsretterne, til, at retspræsidenten efter forhandling med Advokatrådet kan fastsætte regler om udformning af ekstrakter.

Det bemærkes, at det forudsættes, at Danske Advokater som brancheforening for advokatvirksomhederne også vil blive inddraget i sådanne forhandlinger. Det vil efter Danske Advokaters opfattelse være naturligt og rigtigt, at dette fremgår af retsplejelovens bestemmelse herom.

Ad § 4 (ikrafttræden)

Det fremgår af lovudkastets § 4, stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2016.

Endvidere fremgår det af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, at domstolens sagsportal tages i brug successivt af landets domstole. I en pilotperiode, som vil løbe fra primo 2016, vil sagsbehandlingssystemet alene være i brug ved Retten i Horsens og Vestre Landsret. Efter denne pilotperiode vil sagsbehandlingssystemet i følge bemærkningerne forventeligt i løbet af nogle måneder være udbredt til landets øvrige domstole. Det forventes, at alle landets domstole vil være i stand til at behandle sager digitalt fra omkring den 1. januar 2017. Det indebærer, at det indtil da kun vil være muligt på domstolens sagsportal at anlægge og behandle sager ved de retter, der har taget det digitale sagsbehandlingssystem i brug.

Danske Advokater er enig i, at det er hensigtsmæssigt, at sagsportalsystemet indledningsvist i en pilotperiode alene vil være i brug ved to retter, og at det er hensigtsmæssigt, at dette sker ved både en byret og en landsret.

Danske Advokater er også ud fra en implementeringstanke enig i, at der er en række hensyn, der taler for en sådan løbende implementering ved retterne. Den efterfølgende successive implementering ved de øvrige retter, der vil indebære, at sagsportalen i en p.t. uvis periode anvendes ved nogle retter og ikke ved andre retter, vil dog kunne rejse nogle spørgsmål.

Det fremgår i den forbindelse af den foreslåede bestemmelse i § 349, stk. 1, at det skal medføre afvisning, hvis stævning ikke fremsendes til sagsportalen, men blot fremsendes til retten. I bemærkningerne til denne bestemmelse er det anført, at muligheden for i medfør af bestemmelsen i § 349, stk. 2, at give sagsøgeren en frist for at anlægge sagen på sagsportalen med den virkning, at sagen i relation til forældelse m.m. anses for at være anlagt allerede, da stævningen blev fremsendt til retten uden anvendelse af sagsportalen, normalt ikke bør kunne anvendes, hvis sagsøgeren er repræsenteret af advokat.

Den foreslåede successive implementering vil navnlig medføre et behov for, at der i overgangsperioden fra retternes side gøres en særlig informationsindsats, ligesom der efter Danske Advokaters opfattelse bør tages højde for dette f.eks. ved retternes administration af bestemmelsen i § 349, stk. 2.

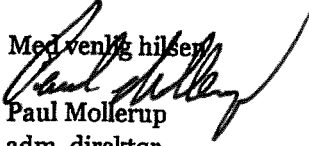
Danske Advokater indgår gerne i en tæt dialog med Domstolsstyrelsen om den kommunikation, som skal forberede brugerne af systemet på at bruge den nye sagsportal.

4. Særligt om domsdatabasen

Som anført ovenfor hilser Danske Advokater etableringen af en domsdatabase velkommen.

Særligt med hensyn til de foreslåede bestemmelser om domsdatabasen bemærkes, at det efter Danske Advokaters opfattelse ville have været naturligt og hensigtsmæssigt, at også i hvert fald visse kendelser havde været medtaget i den kommende domsdatabase. Danske Advokater foreslår på den baggrund, at domsdatabasen på sigt kommer til tillige at indeholde kendelser i et vist omfang.

Med venlig hilsen

Paul Møllerup
adm. direktør

Fra: Steffen Pihlblad [spi@voldgiftsinstituttet.dk]
Sendt: 28. september 2015 21:36
Til: EProcesretskontoret (951s16)
Emne: K-2378 - Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter

Voldgiftsinstituttet har modtaget ovennævnte udkast til høring og skal i den anledning bemærke følgende:

I henhold til voldgiftsloven har domstolene nogle support- og kontrolfunktioner i forhold til voldgiftsprocessen og voldgiftsrettens afgørelser. Det drejer sig bl.a. om anmodninger efter voldgiftslovens § 13, stk. 3, 1. pkt., § 14, stk. 1, 2. pkt., § 16, stk. 3, 2. pkt., § 27, stk. 1, og § 34, stk. 3.

I internationale voldgiftssager, der foregår her i landet, medvirker ofte partsrepræsentanter, som ikke har nogen tilknytning til Danmark (eller EU). Der bør ikke i sådanne sager, som f.eks. via de ovennævnte bestemmelser i voldgiftsloven indbringes for danske domstole, stilles krav om anvendelsen af den digitale sagsportal, idet de anførte partsrepræsentanter sædvanligvis ikke vil have mulighed for at tilgå portalen.

Instituttet skal i den anledning opfordre til, at internationale voldgiftssager omtales i lovforslagets bemærkninger som et eksempel på en sagskategori, der normalt indeholder sådanne særlige forhold, som indebærer, at sagen ikke skal behandles på sagsportalen.

Med venlig hilsen / Yours sincerely,
Steffen PIHLBLAD

Kronprinsessegade 28, 3rd Floor
DK-1306 Copenhagen K
CVR 13 54 29 37
Tel. + 45 7026 5013
Direct + 45 3396 9705
Mobile + 45 21636698
E-mail office@danisharbitration.dk
Web. www.danisharbitration.dk

This e-mail may contain confidential and/or privileged information. If you are not the intended recipient (or have received this e-mail in error) please notify the sender immediately and destroy this e-mail. If you are not the intended recipient, you must not forward this message or any attachment or disclose the contents to any other person.

Fra: Sven Petersen [svp@danskerhverv.dk]
Sendt: 25. september 2015 11:08
Til: EProcesretskontoret (951s16); Nicolai Holm Larsen
Cc: Lotte Holmstrup
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven m.v. (Deres sagsnr. 2015-4000-0187)

Tak for det fremsendte høringsmateriale

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv kan tilslutte sig initiativet og vi har noteret os, at lovforslaget ifølge Justitsministeriet ikke ser ud til at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Specifikke bemærkninger

Det er et hovedansvar for Dansk Erhverv, at Sø og Handelsretten bevares som en velfungerende domstol for erhvervslivet. Dette kan kun sikres ved, at retten har et vist flow af sager. Vi skal derfor ikke undlade at gøre opmærksom på, at vi er bekymrede for, hvordan lovforslagets § 148.a kommer til at udmønte sig i praksis. Det er af afgørende betydning, at den i lovforslaget omhandlede portal i sin opbygning afspejler at Sø- og Handelsretten er enekompetent i rets- og forbudssager om EU varemærker og EU design. Det er endvidere yderst vigtigt, at indgangen til portalen reflekterer, at sagsøgere i civile sager og forbudssager, når portalen åbner, præsenteres for et reelt og frit valg mellem sagsanlæg i den stedligt kompetente byret og den landsdækkende Sø- og Handelsret i de sager, som er omfattet af retsplejelovens § 225 og de forbudssager som efter retsplejelovens § 15, stk. 2, nr. 1-3 kan anlægges i Sø- og Handelsretten således at systemet er helt neutralt i forhold til byretternes og Sø- og Handelsrettens alternative kompetencer. Disse betragtninger bør afspejles i lovforslagets bemærkninger.

Med venlig hilsen

Sven Petersen
Erhvervsjuridisk fagchef, advokat, LL.M

MOBIL: +45 4098 4171
DIREKTE: +45 3374 6109
SVP@DANSKERHVERV.DK

Dansk Erhverv er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for fremtidens erhverv. Vi repræsenterer 17.000 virksomheder og 100 brancheorganisationer inden for handel, rådgivning, oplevelse, transport og service.

DK-1217 KØBENHAVN K
WWW.DANSKERHVERV.DK

CVR NR. 43232010
INFO@DANSKERHVERV.DK

Fra: Sara Elben Hertig [sah@nanoq.gl]
Sendt: 24. september 2015 17:56
Til: Justitsministeriet
Emne: Vedr. Lovforslag om ændring af retsplejeloven, Domstolsstyrelsen og retsafgifter, sagsnr. 2015-4000-0187 (Nanoq - ID nr.: 1225126)
Vedhæftede filer: Høringsbrev, Grønland.pdf; Lovforslag.pdf

Til rette vedkommende

Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet har modtaget anmodningen om bemærkninger til høring af lovforslag om ændring af retsplejeloven, Domstolsstyrelsen og retsafgifter. Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet har ingen bemærkninger til forslaget, men vil opfordre til, at Grønland tænkes ind i projekter som disse.

Inussiarnersumik Inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen
Best regards

Sara Elben Hertig

Fuldmægtigi
Fuldmægtig
Head of Section

Pinnngortitamut Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik
Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet
Ministry of Nature, Environment and Justice

P.O. Box 1614 . 3900 Nuuk
Oq./Tel.: +299 34 60 18

sah@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Til: Officiel post til Departementet for Miljø og Natur (PAIAN@nanoq.gl)
Fra: Troels Holm Vestergaard (thve@nanoq.gl)
Titel: Høring vedr. Lovforslag om ændring af retsplejeloven, Domstolsstyrelsen og retsafgifter
E-mailtitel: Vs: Lovforslag - høringsbrev
Sendt: 14-09-2015 09:35:12

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10

1216 København K

procesretskontoret@jm.dk

KRONPRINSESSEGADE 2:
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 23. september 2015
SAGSNR.: 2015 - 2940
ID NR.: 365353

Høring - over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, mv.)

Ved e-mail af 24. august 2015 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Lovforslaget har dels til formål at indføre hjemmel til at stille krav om, at retten og parterne i borgerlige retssager gradvist fra begyndelsen af 2016 skal anvende en sagsportal på internettet ved anlæggelse og behandling af retssagerne. Dette skal ske for at effektivisere behandlingen af sager i den borgerlige retspleje ved at sikre en bedre ressourceudnyttelse samtidig med, at parterne og øvrige aktører i sagerne oplever en bedre service. Desuden har lovforslaget til formål at gennemføre de ændringer, der er nødvendige for at oprette en digital domsdatabase med det formål, gratis, at gøre domme offentligt tilgængelige for enhver. Etableringen af domsdatabase forudsættes at skabe mere åbenhed og øget indsigt i domstolens afgørelser for både borgere og mere professionelle brugere.

Advokatrådet hilser generelt forslagene velkomne med følgende supplerende bemærkninger:

1. Digitalisering af retsprocessen

Baseret på de foreliggende erfaringer fra andre områder, som er blevet digitaliseret, skulle en digitalisering af retsprocessen føre til en enklere, hurtigere og billigere behandling af borgerlige sager. Advokatrådet støtter derfor generelt en digitalisering af retsprocessen.

1.1. Meddelelse af domme og kendelser til parterne

I medfør af lovforslagets pkt. 9 foreslås retsplejelovens § 219, stk. 6, ændret, således at retten skal gøre domme og kendelser tilgængelige for parterne på domstolens sagsportal. Advokatrådet støtter generelt dette, men finder det særdeles vigtigt, at domme og kendelser gøres tilgængelige for sagens parter og disses advokater på sagsportalen straks efter deres afsigelse. Hvis ikke de er det, vil det kunne komme parterne til skade, idet en forsinkelse kan have alvorlige følger, hvis en part ønsker at anke en dom eller kære en kendelse. Anke eller kære forudsætter, at parten får tilstrækkelig tid til at gennemgå afgørelsens præmisser for at kunne afgøre, om parten finder det fordelagtigt at anke eller kære afgørelsen.

Endvidere mener Advokatrådet, at i tilfælde, hvor sagsportalen måtte være ude af drift, bør retterne straks fremsende afgørelsen digitalt til parterne, på samme vis som det på nuværende tidspunkt gøres efter § 219, stk. 6, således at modtagelsen heraf ikke bliver unødigt forsinket.

1.2. Sø- og Handelsrettens kompetence

Det forudsættes, at indgangen til portalen indrettes på en sådan måde, at sagsøgere i civile sager og forbudssager som det første sagsskridt får et valg mellem sagsanlæg i den stedligt kompetente byret og den landsdækkende Sø- og Handelsret i de sager, som er omfattet af retsplejelovens § 225, og de forbudssager som efter retsplejelovens § 15, stk. 2, nr. 1-3, kan anlægges i Sø- og Handelsretten.

Lovforslagets bemærkninger til § 148 a bør tage højde herfor.

1.3. Anvendelsen af § 148, stk. 6

Advokatrådet finder det desuden nødvendigt, at der sikres en lempelig administration af den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 148 a, stk. 6, hvorefter retspræsidenten ved særlige forhold kan beslutte, at rettens sager i en nærmere afgrænset periode ikke skal behandles på sagsportalen. Det er afgørende, at det vil være muligt at indsende og modtage processkrifter mv. i samme omfang som normalt i forbindelse med systemnedbrud.

1.4. Fritagelse for anvendelse af sagsportalen og vejledning

Advokatrådet mener tilsvarende, at der bør sikres en lempelig administration af den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 148 a, stk. 4, hvorefter retten under særlige forhold kan fritage en part fra at anvende sagsportalen. Det er afgørende, at ingen afskæres fra adgang til domstolene, og det må derfor være påkrævet, at der sker en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, navnlig i forhold til selvmødende.

I forlængelse heraf er det vigtigt, at domstolene yder en omfangsrig og forståelig vejledning for de borgere, der har brug for det, herunder dem, som konkret ikke kan fritages for anvendelse af sagsportalen.

1.5. Tilpasning af sagsportalen til alle aktører

Advokatrådet har ydermere en generel betænkelighed ved lovforslaget, idet en digitalisering af retsprocessen ikke bør gøre retsprocessen mere administrativ byrdefuld for de andre aktører ved domstolene end domstolene selv. En øget administrativ byrde på særligt advokatsektoren vil medføre sagsomkostninger. Det er derfor ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning vigtigt, at sagsportalen ikke er mere administrativt byrdefuld (tidskrævende) end det nuværende system.

På denne baggrund mener Advokatrådet, at såfremt systemet bliver udformet komplekst, fordi det skal favne stort set samtlige sagstyper, vil det være bedre, såfremt systemet undlader at omfavne de mere sjældne og nicheprægede sagstyper, hvis dette kan nedsætte systemets kompleksitet. Advokatrådet finder det således bedre, hvis nogle af de mindre typiske sagstyper undtages i medfør af en bestemmelse svarende til den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 148 a, stk. 2.

1.6. Anvendelse af frigjorte ressourcer

Slutteligt er det ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning helt afgørende for Advokatrådet, at de ressourcer, der forventes at måtte blive frigjort ved en digitalisering af retsprocessen, forbliver i domstolssystemet og dermed *ikke* allokeres til andre dele af den offentlige sektor.

2. Oprettelse af en domsdatabase

Der er efter Advokatrådets opfattelse mange retssikkerhedsmæssige fordele forbundet med en offentligt tilgængelig domsdatabase. En domsdatabase vil både medføre, at alle vil være bedre i stand til at orientere sig i, hvad der er gældende ret, og dermed hvordan deres retsstilling er, samt bidrage til en bedre processuel ligestilling, da alle vil have samme adgang til relevant retspraksis uanset økonomiske midler. Baseret på dette, og på de positive erfaringer med oprettelse af domsdata-baser man har indhøstet i bl.a. Finland, Norge, Sverige og Tyskland, støtter Advokatrådet generelt forslaget om oprettelse af en domsdatabase. Advokatrådet kan dog være tvivlende overfor, om der er tilført tilstrækkelige med ressourcer til opgaven.

Advokatrådet finder, at man med fordel kunne klargøre, hvilke domme der skal indgå i databasen. Det fremgår af de specielle bemærkninger til den foreslåede bestemmelse i domstolsstyrelseslovens § 9 a, at domsdata-basen i første omgang skal indeholde alle borgerlige domme fra "... Højesteret, Østre og Vestre Landsret samt Sø- og Handelsretten, uanset sagstypen, inklusiv underliggende byretsdomme.

Desuden offentliggøres byretsdomme i borgerlige sager, hvor der ikke ankes ...” På denne baggrund forekommer det således, at samtlige domme i sædvanlige borgerlige sager skal offentliggøres, hvorfor det virker besynderligt, at man i de specielle bemærkninger taler om ”begrænsninger i, hvilke borgerlige domme der i første omgang skal offentliggøres ...”

Det er for Advokatrådet afgørende, at domsdata-basen ikke bliver uoverskuelig eller besværlig at anvende – hverken for advokater eller den brede befolkning. Hvis det bliver alt for besværligt at orientere sig i databasen, mens det på samme tid fra domstolens side forventes, at man har gjort det, risikerer domsdata-basen ikke at forbedre, men derimod forværre retssikkerheden. På baggrund af den ovennævnte, meget brede, afgrænsning, forekommer frygten herfor reel, da mængden af domme vil være meget stor. Det er i denne forbindelse også vigtigt, at der konkret tages stilling til den enkelte doms såkaldte metadata, således at de afspejler de væsentligste aspekter af dommene, og dermed gør søgefunktionen optimal.

Endelig bemærkes, at Advokatrådet gerne havde set, at også kendelser og beslutninger i en eller anden udstrækning indgik i domsdata-basen, og rådet håber, at det inden for en kortere årrække bliver muligt. Advokatrådet vil i øvrigt gerne indgå i en fortsat dialog med domstolene om udviklingen af domsdata-basen.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Fra: Aase Asmussen [asm@fanet.dk]
Sendt: 23. september 2015 08:03
Til: EProcesretskontoret (951s16)
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter

FA har modtaget høringsbrev om udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter.

FA har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Aase Asmussen
Advokatsekretær
asm@fanet.dk

Telefon: +45 3391 4700
Direkte: +45 3338 1620

Finanssektorens Arbejdsgiverforening

Amaliegade 7
1256 København K

Besøg os på www.fanet.dk og abonnér på [vores nyhedsmail](#)

Justitsministeriet
Civilafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Islands Brygge 26
Postbox 1990
2300 København S
tlf. 33 93 20 00
fax 33 32 01 74
hvr@hvr.dk
hvr.dk

Sendt som mail til procesretskontoret@jm.dk.

København den 21. september 2015

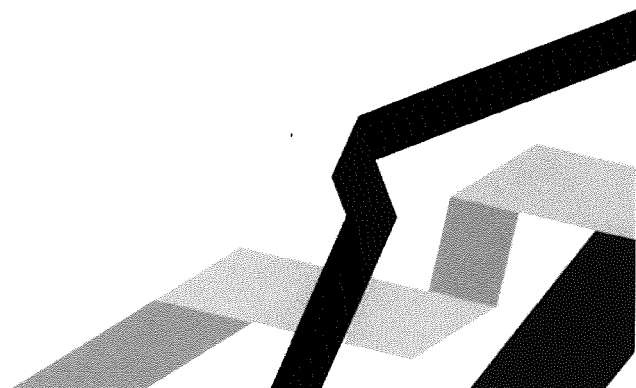
Vedr. høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.)

Håndværksrådet takker for lejligheden til at afgive høringssvar på ovenstående høring. Håndværksrådet har ingen særskilte bemærkninger og kan derfor godkende forslagene.

Hvis portalen kan rumme det, kunne det ønskes, at der indtænkes en sammenhæng i forhold til de sager, hvor domstolene henviser til et ankenævn, således at ikke blot domstolens henvisning vil fremgå af portalen, men også forløbet til og fra det relevante ankenævn, så man på den måde kan følge en sag til ende, herunder se, hvorvidt en sag rent faktisk bliver indbragt for ankenævnet.

Med venlig hilsen

Thea Lyskov Søndergaard
Juridisk konsulent, cand.jur.

Fra: Nina Juul [NIJU@kl.dk]
Sendt: 21. september 2015 09:19
Til: EProcesretskontoret (951s16)
Cc: Dario Silic
Emne: Høring over udkast til forslag til lov

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.)

Med henvisning til Justitsministeriets brev af 24. august 2015 vedrørende ovennævnte kan jeg oplyse, at KL ikke har nogen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Nina Ammitzbøll Juul
Juridisk konsulent
KL, Jura og EU
Weidekampsgade 10
2300 København S
Direkte tlf. 33 70 33 79
Mobil tlf. 30 52 48 46
E-mail niju@kl.dk

Justitsministeriet
Procesretskontoret
procesretskontoret@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 3269 8905
MOBIL 3269 8905
MAF@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

J. NR. 540.10/32129/MAF/TITH

**HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM
ÆNDRING AF RETSPLEJELOVEN, LOV OM
DOMSTOLSSTYRELSEN OG LOV OM RETSAFGIFTER
(DIGITALISERING AF RETSPROCESSEN I BORGERLIGE
SAGER, OPRETTELSE AF EN DOMSDATABASE, M.V.)**

21. SEPTEMBER 2015

Justitsministeriet har ved e-mail af 24. august 2015 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.).

Instituttet har følgende bemærkninger:

Med lovforslaget skabes der mulighed for at indføre et digitalt sagsbehandlingssystem samt en digital domsdatabase.

Instituttet finder det yderst positivt, at der nu tages initiativ til at oprette en digital domsdatabase, som giver gratis adgang til domme fra de danske domstole. Domsdatabasen vil medføre en markant forøgelse af transparensen omkring danske domstoles afgørelser.

For så vidt angår det digitale sagsbehandlingssystem, så medfører lovforslaget, at parterne i borgerlige retssager i fremtiden skal anvende det digitale system, og at brugen af papirbilag og brevpost løbende vil blive udfaset. Instituttet noterer sig, at borgere, der ikke kan bruge det digitale sagsbehandlingssystem, kan undtages fra kravet om digital selvbetjening. Det er retten, der vurderer, om borgeren vil være i stand til at anvende sagsportalen, og denne vurdering vil som regel skulle ske ud fra borgerens egen beskrivelse af sit funktionsniveau.

Det kan indgå i vurderingen af, om en borger kan fritages, om borgeren kan lade sig repræsentere af nogen, som efter fuldmagt kan føre sagen for vedkommende. Det kan for eksempel være en professionel

repræsentant eller et familiemedlem, og domstolene vejleder borgeren om muligheden herfor. Instituttet noterer sig endvidere, at borgeren ikke kan tilpligtes at lade sig repræsentere, udover hvad retsplejelovens § 259, stk. 2, tilsiger.

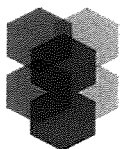
Endelig fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at domstolene skal yde hjælp til personer, som har svært ved at bruge sagsportalen. Dette kan være telefonisk, ved digital kommunikation eller ved personlig henvendelse i retten, hvor der skal være adgang til en computer og mulighed for at få hjælp med at udfylde nødvendige oplysninger mv.

I lyset af ovennævnte skal instituttet alene bemærke, at kravet om digital selvbetjening kan være forbundet med store vanskeligheder for en del af de borgere, der har særlige behov, sprogvanskeligheder mv. Dette gælder eksempelvis personer med etnisk minoritetsbaggrund, som har kort opholdstid i Danmark bag sig, og som endnu mangler de sproglige forudsætninger, eller personer med begrænset erfaring og kendskab til IT. Instituttet finder det vigtigt, at løsningen på de digitale udfordringer for disse borgere ikke kun består i dispensation fra kravet om anvendelse af domstolenes sagsportal, men at det også indebærer opsøgende vejledning og hjælp, herunder den fornødne tolkning.

Der henvises til sagsnr.: 2015-4000-0187.

Med venlig hilsen

Martin Ryding Rosenkilde

Forhandlings
fællesskabet

Til Justitsministeriet
Civilafdelingen
Procesretskontoret
procesretskontoret@jm.dk

Sagsnr.:4265.5
GTL
Direkte tlf.nr.: 3347 0616
21. september 2015

Høringssvar om ændring af retsplejelov m.v. (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager og oprettelse af domsdatabase)

Justitsministeriet har ved e-mail af 24. august 2015 fremsendt ovenstående i høring med frist for eventuelle bemærkninger senest den 21. september 2015.

Forhandlingsfællesskabet finder det positivt, at der etableres et digitalt sagsbehandlings-system og en digital domsdatabase, hvor afgørelser fremover kan rekvireres gratis.

Forhandlingsfællesskabet har noteret sig de almindelige bemærkninger i lovforslaget om, at persondataloven også vil skulle iagttages, når domstolene og Domstolsstyrelsen behandler personoplysninger i forbindelse med driften af den digitale domsdatabase. Forhandlingsfællesskabet går ud fra, at domstolene dermed fortsat vil sørge for anonymisering af domme i overensstemmelse med de af Datatilsynet fastsatte vilkår for retsinformationssystemer.

Afslutningsvis henvises til eventuelle høringssvar fra LO, FTF og Akademikerne.

Med venlig hilsen

Helle Basse

Gabriella Tønnesen Lanyi

Fra: LMC001@politi.dk
Sendt: 21. september 2015 14:35
Til: EProcesretskontoret (951s16)
Emne: Høring vedr. digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af domsdatabase, m.v.

Foreningen af Offentlige Anklagere er anmodet om en udtalelse vedrørende udkast til lovforslag om ændring af retsplejelovens, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter.

Foreningen af Offentlige Anklagere har ingen bemærkninger til lovforslaget, og ser frem til evalueringen af pilotprojektet og de mulige efterfølgende overvejelser om at udbrede digitalisering til strafferetsplejen.

Med venlig hilsen

Lotte Møller
Kasserer

Foreningen af Offentlige Anklagere

Fra: Pia Saxild [PS@fbr.dk]
Sendt: 21. september 2015 14:46
Til: £Procesretskontoret (951s16)
Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.) j.nr. 2015-4000-0187

Forbrugerrådet Tænk har ikke nogen bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.).

Med venlig hilsen

Benedicte Federspiel
Chefkonsulent

Forbrugerrådet Tænk
T +45 7741 7719 / bf@fbr.dk / taenk.dk
Fiolstræde 17 B / Postboks 2188 / 1017 København K

Fra: Justitsministeriet [<mailto:jm@jm.dk>]
Sendt: 24. august 2015 11:59
Til: aa@aa.dk; jura@au.dk; info@adipa.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; ac@ac.dk; amnesty@amnesty.dk; sek@boernogfamilier.dk; bodil.neujahr@bopam.dk; bkf@bkfchefer.dk; j.joergensen@ouh.regionsyddanmark.dk; brd@brd.dk; bf@boernesagen.dk; bv@bornsvilkar.dk; hk.om@cbs.dk; cbs@cbs.dk; djoef@djoef.dk; info@shipowners.dk; da@da.dk; info@danskbyggeri.dk; de@de.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; di@di.dk; adm@nodeco.dk; dit@dit.dk; dj@journalistforbundet.dk; jsf@n-cf.dk; jlr@lundorff.dk; dp@dp.dk; ds@socialrdg.dk; dts@dts.dk; mail@danskeadvokater.dk; kontakt@bedemand.dk; mail@danskeboligadvokater.dk; post@doedsboadvokat.dk; mail@danskefamilieadvokater.dk; dh@handicap.dk; forening@danskeadvokater.dk; mail@danskemedier.dk; medierne@medierne.dk; regioner@regioner.dk; post@dasp.dk; dt@datatilsynet.dk; dommerforeningen@gmail.com; dch@dch.dk; hoeringer@dommerfm.dk; pibr@domstol.dk; info@ejendomsforeningen.dk; fabu@fabu.dk; kontakt@fdih.dk; post@finansogleasing.dk; mail@finansraadet.dk; fa@fanet.dk; foa@foa.dk; forbrugerombudsmanden@kfst.dk; Forbrugerrådet Tænk Reception; fdm@fdm.dk; djoef@djoef.dk; info@fadd.dk; lsc@ankl.dk; fsd@rk.dk; Statsadvokaten i København; sfj@statsforvaltning.dk; info@advokatinkasso.dk; fp@forsikringogpension.dk; sek@fbu.dk; raadhuset@frederiksberg.dk; fsr@fsr.dk; ftf@ftf.dk; info@ejendomsforeningen.dk; au@au.dk; hk@hk.dk; kake@domstol.dk; hjp001@politi.dk; hk.kommunal@hk.dk; post@hoejesteret.dk; hvr@hvr.dk; info@humanrights.dk; itb@itb.dk; kto@kto.dk; kl@kl.dk; aarhus@krifa.dk; kff@kff.dk; ka@ka.dk; kfbu@kfbu.dk; saj@kromannreumert.com; kvr@kvinderaad.dk; kobenhavn@domstol.dk; Københavns Kommune - Folkeregisteret; ku@ku.dk; info@lf.dk; glaub@live.dk; krm@boelskifteadvokater.dk; pt@swlp.dk; los@los.dk; lfs@lfs.dk; llodk@llodk.dk; lo@lo.dk; pote@atp.dk; landsforeningen@plejefamilierne.dk; btb@boelskifteadvokater.dk
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om

retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.) j.nr. 2015-4000-0187

Se venligst vedhæftede filer.

Med venlig hilsen

Mette Mølleschou Ewald
Assistent

Fælles service
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: 7226 8965
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

HØRING

Justitsministeriet
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. e-mail til procesretskontoret@jm.dk

Høringsvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.)

Finansrådet takker for muligheden for at fremkomme med bemærkninger til denne høring.

Finansrådet er meget positivt indstillet over for domstolenes digitaliseringsstrategi, og vi ser et betydeligt potentiale for at forbedre sagsbehandlingstiden og for nedbringelse af omkostningerne gennem implementering af digitale civile retssager. Netop disse faktorer er vigtige elementer for vores medlemmers beslutning om at vælge domstolene som konfliktløsningsforum. De nævnte potentialer forventes at kunne realiseres uden, at det har en negativ effekt på retssikkerheden.

Det er afgørende for at udnytte digitaliseringsstrategiens potentiale fuldt ud, at domstolenes brugere inddrages i processen på et tidligt tidspunkt. Finansrådets medlemmer har relevante erfaringer med digitaliseringsopgaver, og vi stiller gerne ressourcer til rådighed for arbejdsgrupper og/eller udvalg under Domstolsstyrelsen eller de enkelte retter.

Finansrådet har positive erfaringer med at deltage i pilotprojekter med domstolene, f.eks. har Finansrådets arbejdsgruppe for digital bank deltaget i et forsøg med videomøder ved Retten på Bornholm. Finansrådet deltager gerne i yderligere digitaliseringsprojekter, herunder digitalisering af kommunikationen med skifteretterne i forbindelse med behandling af dødsboer.

Til lovforslagets § 1, nr. 3, vedrørende retsplejelovens § 148 a bemærkes, at det forudsættes, at den i lovforslaget omhandlede portal i sin opbygning reflekterer Sø- og Handelsrettens enekompetence i rets- og forbudssager om EU-varemærker og EU-design. Desuden forudsættes, at indgangen til portalen indrettes på en sådan måde, at sagsøgere i civile sager og forbudssager som det første sagsskridt får et reelt og frit valg mellem sagsanlæg i den stedligt kompetente byret og den landsdækkende Sø- og Handelsret i de sager, som er omfattet af retsplejelovens § 225 og de forbudssager, som

21. september 2015

Finanssektorens Hus
Amaliegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

Kontakt Thomas Thorninger
Direkte +45 3370 1071
tth@finansraadet.dk

Journalnr. 331/01
Dok. nr. 542783-v1

efter retsplejelovens § 15, stk. 2, nr. 1-3 kan anlægges i Sø- og Handelsretten. Disse betragtninger bør afspejles i lovforslagets bemærkninger.

Side 2

Med venlig hilsen

Journalnr. 331/01

Dok. nr. 542783-v1

Thomas Thorninger

Direkte +45 3370 1071

tth@finansraadet.dk

Danske Handicaporganisationer

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Taastrup, den 21. september 2015

Sag 6-2015-00490 – Dok. 207443/mol_dh

Høringsvar: udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om j.nr. 2015-4000-0187

Danske Handicaporganisationer (DH) har fra Justitsministeriet modtaget ovenstående til høring. DH takker for muligheden for at fremkomme med vore synspunkter og har følgende bemærkninger:

Det er afgørende betydning, at den digitale sagsportal, som domstolene stiller til rådighed, er tilgængelig for mennesker med handicap og lever op til de standarder og retningslinjer, der findes for tilgængelighed for mennesker med handicap.

Vi er bekymrede, da mange af de nuværende selvbetjeningsløsninger, der findes på de områder, der nu gøres digitale, ikke er tilgængelige. Derfor er det vigtigt i lovændringerne at stille krav om, at den digitale sagsportal skal være tilgængelige for mennesker med handicap.

Mange mennesker med handicap får nye muligheder ved digital kommunikation, og de må ikke tvinges over i gruppen, der er nødt til at få hjælp, fordi digitale løsninger ikke er tilgængelige. Derfor må hjælp og alternative løsninger aldrig erstatte tilgængelighed for mennesker med handicap. Tilgængelige løsninger må ikke fravælges, fordi der kan laves en alternativ løsning i stedet i form af f.eks. hjælp. Det har vi desværre oplevet på mange andre områder, og må derfor kraftigt understrege, at dette ikke må ske i forhold til den digitale sagsportal.

Vi må her også nævne, at der stadig er nogle grupper af mennesker med handicap, der har problemer med at få adgang til NemID pga. manglende tilgængelighed. Digitalisering af kommunikationen med det offentlige gør det endnu vigtigere at få løst denne problemstilling.

Der vil være nogle personer, som ikke er 'digitale', heriblandt findes også mennesker med handicap. Disse personer skal kunne fritages fra at bruge den digitale sagsportal og tilbydes alternative løsninger og hjælp. Når hjælp tilbydes, skal personer med denne opgave have en grundlæggende introduktion til, hvordan de skal forholde sig til de problemstillinger, der opstår, når mennesker med handicap enten skal være digitale eller tilbydes andre

muligheder. Det er vigtigt at sikre, at der findes en viden om handicap og tilgængelighed de steder, hvor hjælp kan hentes.

Til sidst vil vi anbefale Justitsministeriet at kontakte Digitaliseringsstyrelsens kompetencecenter it for alle, der yder råd og vejledning til offentlige myndigheder om tilgængelighed til digitale løsninger for mennesker med handicap, <http://www.digst.dk/Moedet-med-borgeren/It-tilgaengelighed>

Skulle ovenstående give anledning til spørgsmål, kan disse rettes til chefkonsulent, Monica Løland, på tlf.: 3638 8524 eller e-mail: mol@handicap.dk.

Med venlig hilsen

Thorkild Olesen
Formand

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: procesretskontoret@jm.dk

21. september 2015

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2015-111-0092
Sagsbehandler
Morten Tønning
Direkte 3319 3236

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af retspleje-loven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.) - Justitsministeriets j.nr. 2015-4000-0187

1. Ved brev af 24. august 2015 har Justitsministeriet sendt ovenstående udkast i høring og anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger hertil.

2. Ved brev til Domstolsstyrelsen af 5. marts 2015 afgav Datatilsynet en udtalelse om etablering af en offentlig tilgængelig domsdatabase. Kopi af brevet vedlægges til orientering.

Udkastet til lovforslag giver herefter umiddelbart Datatilsynet anledning til følgende bemærkninger:

2.1. Det følger af udkastets § 2, nr. 1, at der i lov om Domstolsstyrelsen ønskes indsat følgende bestemmelse:

”§ 9 a. Domstolsstyrelsen opretter og forestår driften af en digital domsdatabase til offentliggørelse af domme.

Stk. 2. Domstolene stiller domme og andre sagsbehandlingsdata til rådighed for Domstolsstyrelsen til brug for domsdatabase.

Stk. 3. Retten til aktindsigt efter offentlighedsloven omfatter ikke de domme og sagsbehandlingsdata, som Domstolsstyrelsen modtager i medfør af stk. 2. Det samme gælder oplysninger, som til brug for driften af domsdatabase udveksles mellem domstolene og Domstolsstyrelsen om de i 1. pkt. nævnte domme og sagsbehandlingsdata.

Stk. 4. Domstolsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om domsdatabase og driften heraf.”

2.1.1. Det følger af afsnit 2.2.4. i de almindelige bemærkninger til udkastets, at

”Domsdatabase forudsættes etableret inden for rammerne af persondataloven samt forvaltningslovens og straffelovens regler om tavshedspligt. Dette indebærer bl.a., at der er i en række sager skal ske en anonymisering af fortrolige oplysninger eller oplysninger om rent private forhold mv.”

Det følger endvidere af de særlige bemærkninger til udkastets § 2, nr. 1, at

”Domsdatabasen forudsættes etableret inden for rammerne af persondataloven samt forvaltningslovens og straffelovens regler om tavshedspligt.”

Datatilsynet har noteret sig, at der med udkastet ikke tilsigtes en fravigelse af persondatalovens regler.

2.1.2. Det følger af de særlige bemærkninger til udkastets § 2, nr. 1, at

”Mens Domstolsstyrelsen bliver dataansvarlig for domsdatabasen, er det forventningen, at opgaverne forbundet med at anonymisere og indlægge domme i domsdatabasen vil blive varetaget af medarbejdere i en behandlingsenhed, der placeres ved en byret. Det er Domstolsstyrelsens forventning, at behandlingsenheden indtil videre vil blive placeret ved Retten på Bornholm.

[...]

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 skal ses i lyset af, at domsdatabasen forudsættes etableret ved en løbende systematisk og automatiseret overførsel af domme og en række sagsbehandlingsdata, som stammer fra domstolene. Det forudsættes således, at overførslen primært vil ske fra retternes sagsbehandlingssystemer til et rålager, som kan tilgås af den behandlingsenhed under Domstolsstyrelsen, der skal forestå driften af domsdatabasen. [...]

Datatilsynet forstår det således, at behandlingsenheden organisatorisk er under Domstolsstyrelsen, og at styrelsen således også er dataansvarlig for behandling af personoplysninger hos denne behandlingsenhed.

2.1.3. Det følger endvidere af de særlige bemærkninger til udkastets § 2, nr. 1, at

”De enkelte domstole anses for dataansvarlige for den videregivelse af domme og andre sagsbehandlingsdata, som finder sted i forbindelse med driften af domsdatabasen. Domstolenes videregivelse af oplysninger vurderes at kunne ske inden for persondatalovens rammer, herunder lovens § 9 om retsinformationssystemer.”

I Datatilsynets udtalelse til Domstolsstyrelsen af 5. marts 2015 udtalte tilsynet bl.a., at

”Datatilsynet er ikke tilsynsmyndighed for så vidt angår domstolenes behandling, herunder videregivelse, af personoplysninger, jf. persondatalovens § 67, stk. 1. Tilsynet finder imidlertid anledning til at gøre opmærksom på, at den foreslåede konstruktion (med en overførsel af samtlige domme fra retterne til en behandlingsenhed) rejser spørgsmål om hjemlen til en sådan systematisk videregivelse af personoplysninger.

Det er Datatilsynets umiddelbare vurdering, at en systematisk videregivelse af alle domme må forudsætte udtrykkelig lovhjemmel.”

og

”Datatilsynet kan herefter samlet udtale,

- at tilsynet finder, at en systematisk videregivelse af alle domme fra domstolene til en behandlingsenhed kræver udtrykkelig lovhjemmel, [...]

Det står ikke Datatilsynet klart, om der med forslaget til § 9 a, stk. 2, tænkes fastsat en sådan udtrykkelig lovhjemmel.

Der henvises i den forbindelse til, at det af de særlige bemærkninger fremgår, at videregivelsen sker inden for rammerne af persondatalovens § 9. Datatilsynet henviser i den forbindelse til tilsynets udtalelse til Domstolsstyrelsen af 5. marts 2015.

2.1.4. I Datatilsynets brev til Domstolsstyrelsen af 5. marts 2015, udtalte tilsynet bl.a., at

”Offentliggørelse af domme i domsdatabasen vil som udgangspunkt skulle ske under iagttagelse af Datatilsynets standardvilkår for retsinformationssystemer. Til orientering vedlægges kopi af Datatilsynets standardvilkår samt som eksempel kopi af vilkårene for Rigsadvokatens retsinformationssystem.

Hvorvidt der vil være behov for justering af vilkårene, kan imidlertid afhænge af resultatet af arbejdsgruppens overvejelser og indholdet af et konkret lovforslag. Datatilsynet finder det derfor mest hensigtsmæssigt at udtale sig endeligt herom i forbindelse med høring over et lovforslag om domsdatabasen, jf. persondatalovens § 57.”

Datatilsynet finder umiddelbart, at der på baggrund af udkastet til lovforslaget ikke er behov for justering af tilsynets standardvilkår.

Datatilsynet forventer imidlertid at få mulighed for at udtale sig nærmere om vilkårene i forbindelse med Domstolsstyrelsens fastsættelse af nærmere regler efter § 9 a, stk. 4.

3. Datatilsynet skal for god ordens skyld bemærke, at tilsynet forventer at blive hørt ved eventuel fastsættelse af nærmere regler, jf. persondatalovens § 57.

Med venlig hilsen

Morten Tønning

Domstolsstyrelsen
St. Kongensgade 1-3
1264 København K

Sendt til: post@domstolsstyrelsen.dk

5. marts 2015

Vedrørende etablering af en offentlig tilgængelig domsdatabase, Domstolsstyrelsens j.nr. 2014-1501-0013-116

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2014-321-0286
Sagsbehandler
Morten Tønning
Direkte 3319 3236

1. Domstolsstyrelsen har ved brev af 19. december 2014 anmodet Datatilsynet om en udtalelse om persondataretlige krav i forbindelse med etablering af en domsdatabase.

Det fremgår af Domstolsstyrelsens henvendelse, at styrelsen har besluttet at etablere en offentlig tilgængelig domsdatabase indeholdende domme i civile sager og straffesager fra byretterne, landsretterne, Sø- og Handelsretten og Højesteret. En arbejdsgruppe skal inden udgangen af marts 2015 komme med forslag til det nærmere indhold af domsdatabase.

Det er oplyst, at der rent teknisk lægges op til en løsning, hvor *alle domme* afsagt af retterne automatisk overføres fra domstolens eget sagsbehandlings-system til et ”mellemlager”, som styres af den behandlingsenhed, der forestår driften af domsdatabase. Herfra plukkes de afgørelser, som skal offentliggøres, efter at der er foretaget fornøden anonymisering samt eventuel tilføjelse af overskrifter, resumé mv. Dommene vil herefter blive gjort tilgængelige for offentligheden på en portal.

Det er endvidere oplyst, arbejdsgruppen som en del af domsdatabase overvejer at etablere en særlig privilegeret adgang for pressen til uanonymiserede domme.

Der er i den forbindelse henvist til, at pressen i dag – med visse begrænsninger – har adgang til at gennemse uanonymiserede domme, der er afsagt inden for de seneste 4 uger, jf. retsplejelovens § 41 f.

Pressens adgang til at gennemse uanonymiserede domme omfatter ikke en adgang til at få udleveret kopi uden anonymisering, og der gælder et forbud mod videregivelse af oplysningerne. Hvis pressen ønsker kopi af dommen, skal anmodning om dette behandles efter de almindelige regler om aktindsigt.

Det er oplyst, at en del retter i praksis opererer med fysiske ”pressebakker”, hvor afsagte domme ligger til gennemsyn.

Domstolsstyrelsen har endvidere til brug for journalister etableret et ”ekstra-net”, som indeholder elektroniske, uanonymiserede *retslist*er for retternes straffesager. Oplysningerne må kun bruges til journalistisk og redaktionelt arbejde. Adgangen hertil er personlig og betinget af, at mediet, som journalisten er tilknyttet, ansøger om adgang.

2. Datatilsynet skal – efter at sagen har været behandlet i Datarådet – udtale følgende:

2.1. Privat dataansvarlig

Det fremgår, at arbejdsgruppen bl.a. overvejer en løsning, hvor en privat leverandør bliver dataansvarlig.

Datatilsynet skal i den forbindelse gøre opmærksom på persondatalovens § 8, stk. 7. Bestemmelsen implementerer databeskyttelsesdirektivets¹ artikel 8, stk. 5, 2. pkt., hvorefter *et fuldstændigt register over straffedomme kun må føres under kontrol af en offentlig myndighed.*

Hvis der – som beskrevet af arbejdsgruppen – sker overførsel af *alle* straffedomme fra domstolene til opbevaring i et ”mellemlager”, vil en sådan opbevaring efter tilsynets opfattelse få karakter af et register, og det vil ikke være foreneligt med den nævnte bestemmelse at lade en privat leverandør være dataansvarlig herfor.

2.2. Behandlingshjemmel

2.2.1. Videregivelsen fra retterne til behandlingsenheden

Datatilsynet er ikke tilsynsmyndighed for så vidt angår domstolenes behandling, herunder videregivelse, af personoplysninger, jf. persondatalovens § 67, stk. 1. Tilsynet finder imidlertid anledning til at gøre opmærksom på, at den foreslåede konstruktion (med en overførsel af samtlige domme fra retterne til en behandlingsenhed) rejser spørgsmål om hjemlen til en sådan systematisk videregivelse af personoplysninger.

Det er Datatilsynets umiddelbare vurdering, at en systematisk videregivelse af alle domme må forudsætte udtrykkelig lovhjemmel.

2.2.2. Adgang til uanonymiserede domme

Arbejdsgruppen har vedrørende kommercielle indholdsleverandører anført, at en adgang til uanonymiserede domme umiddelbart ikke vurderes foreneligt med persondataloven. Datatilsynet er enig i denne vurdering. Spørgsmålet om en sådan adgang for pressen kan imidlertid have betydning også for de kommercielle indholdsleverandører, jf. afsnit 2.2.2.3. nedenfor.

I forhold til pressens nuværende adgang til uanonymiserede domme fremgår det af retsplejelovens § 41, stk. 3, at massemedier omfattet af medieansvarsloven² har ret til aktindsigt efter reglen i § 41 f.

¹ Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

² Lovbekendtgørelse nr. 914 af 11. august 2014.

Efter retsplejelovens § 41 f, stk. 1, omfatter retten til aktindsigt personer, der er omfattet af lovens § 172, stk. 1, 2 eller 4, dvs. redaktører og redaktionelle medarbejdere ved et massemedie, der er omfattet af medieansvarslovens § 1.

Det fremgår af medieansvarslovens § 1, at loven gælder for følgende massemedier:

1. Indenlandske periodiske skrifter, herunder billeder og lignende fremstillinger, der trykkes eller på anden måde mangfoldiggøres.
2. Lyd- og billedprogrammer, der spredes af DR, TV 2/DANMARK A/S, de regionale TV 2-virksomheder og foretagender, der har tilladelse til eller er registrerede til at udøve radio- eller fjernsynsvirksomhed.
3. Tekster, billeder og lydprogrammer, der periodisk udbredes til offentligheden, såfremt de har karakter af en nyhedsformidling, som kan ligestilles med den formidling, der er omfattet af nr. 1 eller 2, og som er anmeldt til Pressenævnet.

Det fremgår af bemærkningerne til forslag til lov nr. 215 af 31. marts 2004, hvorved bl.a. kapitel 3 a, herunder § 41 f, blev indsat i retsplejeloven, at formålet med reglerne er at udvide adgangen til aktindsigt ved domstolene samt at sikre den størst mulige åbenhed og indsigt i domstolenes arbejde³.

Lovforslaget byggede på Retsplejerådets betænkning nr. 1427/2003, og det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at Retsplejerådet havde fremhævet, at pressens formidling af retssager utvivlsomt i praksis har meget væsentlig betydning for gennemførelse af princippet om retsplejens offentlighed.

Det fremgår endvidere bl.a., at Retsplejerådet af principielle grunde fandt, at der så vidt muligt ikke bør gælde særregler for udvidet aktindsigt for pressen, bl.a. fordi særregler begrænser muligheden for, at andre kan kontrollere pressens oplysninger⁴.

Endvidere er det i bemærkningerne til § 41 f bl.a. anført, at bestemmelsen indebærer, at massemedierne får mulighed for også efter domsforhandlingens slutning at orientere sig om alle aktuelle retssager og for under henvisning til § 41 b at anmode om udlevering af kopi, som har nyhedsmæssig interesse.

2.2.2.1. Begrænsninger i pressens adgang til aktindsigt

Det fremgår af retsplejelovens § 41 f, stk. 1, at lovens § 41 b, stk. 2, nr. 1 og 4, og stk. 3, samt § 41 e, stk. 2, 2. pkt., og stk. 4 og 5, finder tilsvarende anvendelse.

Pressens adgang til at gennemse uanonymiserede domme omfatter således ikke civile sager om ægteskab, forældremyndighed, samvær, faderskab, værgemål, prøvelse af administrativ frihedsberøvelse eller adoption uden samtykke, jf. retsplejelovens § 41 b, stk. 2, nr. 1. Den omfatter heller ikke gengivelse af forklaringer i lukkede retsmøder, jf. § 41 b, stk. 2, nr. 4. I sager, hvor særli-

³ Lovforslag L 23, (2003-04), almindelige bemærkninger afsnit 1.1.

⁴ Lovforslag L 23, (2003-04), almindelige bemærkninger afsnit 2.4.2.3.

ge hensyn medfører en begrænsning i den almindelige adgang for offentligheden til aktindsigt, er pressens særlige adgang til gennemsyn tilsvarende begrænset.

Endvidere fremgår det af bestemmelsen i § 41 e, stk. 4, at hvis dokumentet indeholder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold eller virksomheders erhvervshemmeligheder, *kan* den myndighed, der behandler anmodningen om aktindsigt, bestemme, at dokumentet inden gennemsynet eller kopieringen anonymiseres, således at de pågældendes identitet ikke fremgår. I straffesager *skal* dokumentet inden gennemsynet eller kopieringen anonymiseres, således at medvirkende lægdommeres identitet ikke fremgår. I sager om overtrædelse af straffelovens kapitel 24 om seksualforbrydelser *skal* dokumentet inden gennemsynet eller kopieringen anonymiseres, således at forurettedes identitet ikke fremgår. Personnummer er *ikke* omfattet af retten til aktindsigt, jf. § 41 e, stk. 5.

Uanset disse begrænsninger har pressen efter Datatilsynets vurdering adgang til store mængder fortrolige og følsomme personoplysninger i domme, eksempelvis i straffesager, arbejdsskadesager og patientskadesager.

2.2.2.2. *Hjemmel til pressens adgang til uanonymiserede domme*

Da den af arbejdsgruppen skitserede løsning indebærer, at pressen fremover ikke skal have adgang til at se dommene hos domstolene, men hos en dataansvarlig behandlingsenhed, finder retsplejelovens regler om aktindsigt ikke anvendelse.

Behandlingen må i givet fald ske med hjemmel i persondataloven eller i en særskilt lovregulering af forholdet.

Persondatalovens § 9, stk. 1, er en særlig behandlingshjemmel (fastsat i medfør af bl.a. databeskyttelsesdirektivets artikel 8, stk. 4), som giver mulighed for behandling af følsomme personoplysninger omfattet af persondatalovens § 7, stk. 1, og § 8, stk. 1, når dette *alene* sker med henblik på at føre retsinformationssystemer af væsentlig samfundsmæssig betydning, og behandlingen er nødvendig for førelsen af systemerne.

Det fremgår af bemærkningerne til § 9, at bestemmelsen navnlig tager sigte på systemer, som er til rådighed for en bredere kreds af abonnenter for at sikre en ensartet retsanvendelse.

Da en adgang for pressen til uanonymiserede domme ikke kan anses for at være nødvendig for førelsen af en offentlig tilgængelig domsdatabase, ligesom formålet hermed ikke er at sikre en ensartet retsanvendelse, er det Datatilsynets opfattelse, at den skitserede adgang for pressen til uanonymiserede domme *ikke* vil kunne etableres inden for rammerne af persondatalovens § 9, stk. 1.

Der ses heller ikke anden hjemmel i persondataloven, hvorfor ordningen vil forudsætte en særskilt lovregulering inden for rammerne af databeskyttelses-

direktivets artikel 6 – om bl.a. rimelighed og proportionalitet, jf. nedenfor – og artikel 8, stk. 4 og 5.

2.2.2.3. Proportionalitetsvurdering

Arbejdsgruppen har anført, at det forekommer umiddelbart nærliggende, at der som en del af domsdatabasen etableres et udvidet ekstranet indeholdende de domme, som omfattes af reglen i retsplejelovens § 41 f, stk. 1. Arbejdsgruppen har samtidig peget på, at den ønskede ordning med en digital pressebakke vil adskille sig væsentligt fra den adgang, som pressen i dag har til at gennemse uanonymiserede domme efter retsplejelovens § 41 f, stk. 1, hvor der er tale om at gennemse domme på papir i en fysisk pressebakke, og hvor der skal ske anonymisering, før en kopi udleveres til journalisten efter retsplejelovens almindelige regler om aktindsigt.

Med etablering af en digital pressebakke i overensstemmelse med de nuværende regler i retsplejelovens § 41 f må der i *praksis* forventes at ske en meget betydelig udvidelse af pressens brug af adgangen til uanonymiserede domme, idet dommene kan tilgås online i stedet for ved fysisk fremmøde i den enkelte ret. Dermed er risikoen for, at oplysningerne udbredes til en stor personkreds efter Datatilsynets opfattelse også langt større, end tilfældet er i dag. Datatilsynet finder derfor, at nødvendigheden af pressens adgang til uanonymiserede domme nøje må vurderes i forhold til, hvor belastende en sådan adgang kan blive for de registrerede personer.

Som anført ovenfor er hensigten med retsplejelovens § 41 f, at pressen skal kunne orientere sig om alle aktuelle retssager, der har nyhedsmæssig interesse. Pressen kan herefter anmode om aktindsigt i disse sager efter retsplejelovens almindelige regler om aktindsigt. Formålet ses således ikke at være en udvidet adgang for pressen til domme, men alene en mulighed for at orientere sig og få overblik for at kunne identificere eventuelle domme, der herefter kan anmeldes om aktindsigt i.

Datatilsynet lægger til grund, at den påtænkte domsdatabase vil have en form for indeksering og søgefunktion, således at man f.eks. kan søge på de senest afgjorte domme, domme fra en bestemt retskreds eller domme inden for et bestemt fagområde⁵. I givet fald vil formålet med retsplejelovens § 41 f kunne opnås ved den almindelige, offentlige adgang til domsdatabasen, da pressen ad den vej kan orientere sig om dommene og få direkte adgang til dem via domsdatabasen.

Den påtænkte ordning vil efter Datatilsynets opfattelse således ligge ud over, hvad formålet er med de nugældende regler i retsplejelovens kapitel 3 a om aktindsigt. Samtidig vil pressen få en væsentlig særstatus, jf. Retsplejerådets tidligere udtalelse.

⁵ Af 'Rapport om etablering af en offentlig domsdatabase' (2004) fremgår: "Projektgruppen konkluderer for det første, at det bør være muligt at foretage fritekstsøgning på dommens fulde tekst. For det andet bør der kunne søges på embede/afdeling, journal-nummer, dato, sagstype, domstype og instans. [...]"

Af retsplejelovens § 41 e, stk. 4, 1. pkt., fremgår, at hvis dokumentet indeholder oplysninger om bl.a. enkeltpersoners rent private forhold, kan den myndighed, der behandler anmodningen om aktindsigt, bestemme, at dokumentet inden gennemsynet eller kopieringen anonymiseres, således at de pågældendes identitet ikke fremgår.

Såfremt dommene lægges i den digitale pressebakke, uden der foretages en konkret vurdering svarende til retsplejelovens § 41 e, stk. 4, 1. pkt., finder Datatilsynet, at den påtænkte adgang – også i denne henseende – vil være mere vidtgående, end hvad der er tilsigtet med de nuværende regler i retsplejeloven.

Datatilsynet lægger desuden til grund, at en adgang for pressen til uanonymiserede domme også vil betyde en adgang for kommercielle indholdsleverandører i det omfang, de er omfattet af medieansvarsloven, ligesom det vil betyde, at der vil blive adgang for medier omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3, uanset at disse ikke arbejder med nyhedsformidling i klassisk forstand.

Medieansvarsloven omfatter eksempelvis også en række twitter- og facebook-konti⁶.

På baggrund af det anførte og efter de foreliggende oplysninger finder Datatilsynet, at det ikke vil være proportionalt at etablere den skitserede digitale adgang for pressen til uanonymiserede domme, og tilsynet må derfor udtale sig imod en sådan ordning.

Datatilsynet skal endvidere pege på visse praktiske og tekniske problemstillinger i relation til den skitserede digitale pressebakke.

Arbejdsgruppen har anført, at adgangen til den digitale pressebakke med uanonymiserede domme teknisk forudsættes begrænset til en ”læs-kun”-mulighed, så der ikke kan ske kopiering eller videreformidling mv.

Datatilsynet finder det umiddelbart tvivlsomt, om der kan etableres tekniske foranstaltninger, der kan sikre mod kopiering eller videreformidling af oplysningerne fra den digitale pressebakke, eksempelvis i form af ”screen print” eller fotografering.

Tilsynet stiller sig derfor tvivlende over for, om den dataansvarlige i tilstrækkelig grad kan sikre, at oplysningerne ikke kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven, jf. persondatalovens § 41, stk. 3, som implementerer databeskyttelsesdirektivets artikel 17.

2.2.3. Behandling af domme i den ”almindelige” offentlig tilgængelige domsdatabase

Den ”almindelige” del af domsdatabasen, hvor domme gøres tilgængelige for offentligheden efter anonymisering, vil som udgangspunkt kunne etableres inden for rammerne af persondatalovens § 9 efter tilladelse fra Datatilsynet.

⁶ <http://www.pressenaevnet.dk/Klagevejledning/Hvem-kan-man-klage-over.aspx>

Arbejdsgruppen skal imidlertid være opmærksom på, at behandlingen af personoplysninger *alene* må ske med henblik på førelse af retsinformationssystemet. Det kan således have betydning for hjemlen til behandling i den ”almindelige” del, hvis der tillige sker anden behandling i systemet, der ikke kan foretages med hjemmel i § 9, jf. det anførte i afsnit 2.2.2.2.

Offentliggørelse af domme i domsdatabasen vil som udgangspunkt skulle ske under iagttagelse af Datatilsynets standardvilkår for retsinformationssystemer. Til orientering vedlægges kopi af Datatilsynets standardvilkår samt som eksempel kopi af vilkårene for Rigsadvokatens retsinformationssystem⁷.

Hvorvidt der vil være behov for justering af vilkårene, kan imidlertid afhænge af resultatet af arbejdsgruppens overvejelser og indholdet af et konkret lovforslag. Datatilsynet finder det derfor mest hensigtsmæssigt at udtale sig endeligt herom i forbindelse med høring over et lovforslag om domsdatabasen, jf. persondatalovens § 57.

2.3. Sammenfatning

Datatilsynet kan herefter samlet udtale,

- at tilsynet finder, at en systematisk videregivelse af alle domme fra domstolene til en behandlingsenhed kræver udtrykkelig lovhjemmel,
- at databeskyttelsesdirektivets artikel 8, stk. 5, 2. pkt., begrænser adgangen til at bruge en privat dataansvarlig,
- at tilsynet som udgangspunkt vil stille standardvilkår for behandling i retsinformationssystemer, såfremt behandlingen kan omfattes af persondatalovens § 9,
- at der ikke er hjemmel i persondatalovens § 9 til at etablere en adgang for pressen til uanonymiserede domme, og at en sådan behandling heller ikke kan rummes inden for rammerne af persondatalovens §§ 7 og 8, hvorfor der i givet fald må etableres en særskilt lovhjemmel til behandlingen,
- at tilsynet på det foreliggende grundlag finder, at det ikke vil være proportionalt at etablere en ordning som den skitserede med adgang for pressen til uanonymiserede domme, og
- at tilsynet forbeholder sig sin endelige stillingtagen i forbindelse med høring over et eventuelt lovforslag, jf. persondatalovens § 57.

Med venlig hilsen

Henrik Waaben
Formand for Datarådet

Janni Christoffersen
Direktør

⁷ Sag med Datatilsynets j.nr. 2009-54-0715.

DANSKE MEDIER

Pressens Hus
Skindergade 7
DK-1159 København K

Telefon 3397 4000
Telefax 3314 2325

info@danskemedier.dk
www.danskemedier.dk

Justitsministeriet
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til procesretskontoret@jm.dk

21. september 2015

Oprettelse af en digital domsdatabase

Danske Medier har med tak modtaget Justitsministeriets udkast til forslag til lov om ændring af lov om Domstolsstyrelsen i høring.

Danske Medier skal indledningsvis udtrykke stor tilfredshed med, at implementeringen af en offentlig digital domsdatabase er igangsat. Oprettelsen af en digital domsdatabase med det formål at gøre domme offentligt tilgængelige og gratis for enhver er prisværdigt og helt i tråd med princippet om offentlighed i retsplejen.

Offentlighedsprincippet er en vigtig retssikkerhedsgaranti, dels derved at de implicerede parter i en retssag har sikkerhed for, at de ikke udsættes for vilkårlige afgørelser, og dels ved at offentligheden kan tilegne sig viden om retsplejen og de aktuelle sager af interesse. Sidstnævnte er som bekendt en funktion, som i praksis varetages gennem mediernes retsreportage.

Anonymisering kan nemt forringe brugbarheden af domsdatabase

Domsdatabase er et værdifuldt bidrag til en øget åbenhed om domstolenes afgørelser. Domsdatabase kan dog ikke i sig selv løfte opgaven med at få formidlet den nødvendige viden om retsplejen ud til offentligheden, da det i praksis vil forudsætte, at den enkelte borger har tid og mulighed for at holde sig opdateret på de seneste afgørelser samt den fornødne indsigt til at kunne udlede en given retspraksis ud fra forskellige domme.

Domsdatabase vil af samme grund ikke mindske behovet for den professionelle retsreportage, der foretages af medierne.

En forudsætning for at kunne udføre en for offentligheden tilfredsstillende retsreportage er naturligvis, at de afsagte domme er let tilgængelige ikke blot i relation til adgang men særlig i relation til dommenes læsbarhed. Spørgsmålet om anonymisering af de indlagte domme i den kommende database er derfor overordentlig vigtigt, da læsbarheden og forståelsen forringes proportionalt med anonymiseringsgraden. Dette er fx særligt tilfældet, hvor flere personer er indblandet i sagen og/eller afgiver forklaring. Udeladelse af oplysninger som steds-

angivelser samt stillingsbetegnelser og andre identifikationsoplysninger, der kan belyse værdien af de pågældendes udsagn/forklaringer, kan således have stor betydning for den rette forståelse af en dom.

Af lovforslagets bemærkninger fremgår det, at anonymisering og udeladelse af oplysninger skal ske efter et såkaldt forsigtighedsprincip, der betyder, at Domstolsstyrelsen kan indlægge en vis sikkerhedsmargin og derved anonymisere eller udelade flere oplysninger end strengt nødvendigt. Danske Medier er klar over, at anonymiseringsgraden skyldes, at dommene fremover vil være offentligt tilgængelige for alle, og at hensigten er at forebygge, at følsomme oplysninger om navngivne/identificerbare personer udbredes.

Foreningen finder dog fortsat, at der er en reel risiko for, at anonymiseringsgraden vil forringe dommenes læsbarhed og brugbarhed for medierne og dermed reelt forringe offentlighedens berettigede krav på indsigt i retsplejen. Danske Medier skal derfor foreslå, at der som led i etableringen af domsdatabasen etableres en digital pressebakke.

Den digitale pressebakke

Danske Medier har tidligere, og senest i 2014 i forbindelse med drøftelserne i Domstolsstyrelsens referencegruppe, udtrykt ønske om, at der etableres en digital pressebakke. En digital pressebakke foreslås etableret i overensstemmelse med de nuværende regler i retsplejelovens § 41 f, hvor redaktører og redaktionelle medarbejdere omfattet af medieansvarsloven har adgang til uanonymiserede domme, der er afsagt inden for de seneste 4 uger på vilkår som beskrevet i retsplejelovens § 41 f, stk. 1.

Etableringen af denne digitale adgang for akkrediterede medier/redaktører og journalister til uanonymiserede domme vil imødegå de anførte bekymringer, som anonymisering af domsdatabasen giver anledning til, samt varetage mediernes arbejdsbetingede behov for hurtigt at kunne danne sig et fyldestgørende overblik over relevante nyligt afsagte domme – uanset landsdel. En yderligere fordel ved en digital pressebakke er netop, at alle akkrediterede medier/journalister vil kunne få adgang til nye domme på lige fod uanset den lokale forankring.

Etableringen af den digitale pressebakke – der trods alt kun giver en tidsmæssig begrænset adgang – må alt andet lige anses for uproblematisk i og med, at medierne er underlagt betingelserne i retsplejelovens § 41 f, stk. 6 samt anden relevant lovgivning, herunder straffelovens regler om freds- og ærekrænkelser.

Som Justitsministeriet vil være bekendt med, har Datatilsynet i en udtalelse om eventuelle persondataretlige spørgsmål i forbindelse med oprettelsen af en domsdatabase afvist den foreslåede løsning om en digital pressebakke.

Danske Medier er ikke enig i de betragtninger om rimelighed og proportionalitet, der efter Datatilsynets opfattelse taler imod etableringen af en digital pressebakke. Danske Medier og Dansk Journalistforbund har derfor i et brev af 24. august 2015 til Domstolsstyrelsen anført begrundelserne herfor. Danske Medier vedlægger brevet, der skal betragtes som en del af dette høringssvar.

Danske Medier skal afslutningsvis påpege, at en digital pressebakke – ligesom den fysiske pressebakke – vil sikre den størst mulige åbenhed og indsigt i domstolenes arbejde og bør anskues som det den i virkeligheden er, nemlig en digitalisering af en allerede eksisterende ordning.

Danske Medier imødeser Justitsministeriets betragtninger i relation til en mulig digitalisering af pressebakken, som et supplement til den fysiske pressebakke.

Digitalisering af straffesagerne bør prioriteres

Danske Medier har noteret, at etableringen af den digitale domsdatabase skal ske gradvist i takt med overgangen til de nye digitale sagsbehandlingssystemer. Da det er sagsbehandlingssystemerne i borgerlige sager, som først digitaliseres, vil domsdatabase i de første år som udgangspunkt kun indeholde borgerlige domme og ikke straffedomme.

Digitaliseringen af straffesagerne bør imidlertid prioriteres højt. Foreningen finder det i den forbindelse positivt, at der ifølge høringsmaterialet forventes at ske en særlig manuel forhåndssindlæggelse af udvalgte straffedomme i den første version af domsdatabase. Foreningen ser dog frem til, at den nødvendige digitalisering af sagsbehandlingssystemerne til brug for straffesagerne sker hurtigst muligt, da straffesagerne er de sager, der har størst bevågenhed hos offentligheden.

Danske Medier skal af samme grund anbefale, at den fornødne bevilling til at udbygge domsdatabase med straffesagerne tilvejebringes i takt med idriftsættelsen af retternes sagsbehandlingssystemer til brug for straffesagerne.

Afslutningsvis skal foreningen bifalde, at der med lovforslaget gives mulighed for at fastsætte regler om statistikudtræk på baggrund af indholdet af domsdatabase eller dennes rålager. Dette vil være i såvel forskningsmæssig som journalistisk interesse og til gavn for den videreformidling og perspektivering af retspraksis, som offentligheden præsenteres for.

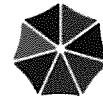
Danske Medier står naturligvis til rådighed, såfremt en uddybning af foreningens synspunkter ønskes. Henvendelse kan rettes til seniorkonsulent, cand. jur. Christina Mary Moshøj på tlf. 3397 4000 eller e-mail cm@danskemedier.dk.

Med venlig hilsen
Danske Medier

Christian Kierkegaard
Journalistisk direktør

Domstolsstyrelsen
Udviklingsdirektør Merethe Eckhardt
St. Kongensgade 1-3
1264 København K

DANSKE MEDIER

Pressens Hus
Skindergade 7
DK-1159 København K

Telefon 3397 4000
Telefax 3314 2325

info@danskemedier.dk
www.danskemedier.dk

24. august 2015

Bemærkninger til Arbejdsgruppens rapport om domsdatabase

Danske Medier og Dansk Journalistforbund skal indledningsvis udtrykke stor tilfredshed med, at arbejdet med at implementere en domsdatabase er igangsat, og DJ og DM har værdsat muligheden for at bidrage til arbejdet ved deltagelsen i referencegruppen.

DJ og DM har i forbindelse med drøftelserne i referencegruppen udtrykt ønske om, at der etableres en digital pressebakke i overensstemmelse med de nuværende regler i retsplejelovens § 41 f, hvor medier og redaktionelle medarbejdere omfattes af medieansvarsloven har adgang til uanonymiserede domme, der er afsagt inden for de seneste 4 uger på vilkår som beskrevet i retsplejelovens § 41 f, stk. 1. Etableringen af denne digitale adgang for pressen til uanonymiserede domme må alt andet lige anses for uproblematisk i og med, at medierne skal overholde betingelserne i retsplejelovens § 41 f, stk. 6, hvorefter mediernes adgang til disse domme i elektronisk form i givet fald kun må bruges som støtte for journalistisk og redaktionelt arbejde med behørigt hensyn til retsplejelovens § 1017 d.

DM og DJ har derfor med beklagelse erfaret, at arbejdsgruppen efter høring af Datatilsynet ikke kan anbefale løsningen med en digital pressebakke.

Datatilsynets høringssvar giver imidlertid anledning til bemærkninger, idet DM og DJ bl.a. ikke er enige i de angivne betragtninger om rimelighed og proportionalitet, der efter Datatilsynets opfattelse taler imod etableringen af en digital pressebakke. Datatilsynets høringssvar giver endvidere anledning til en præcisering i forhold til fortolkningen af § 41 f, stk. 6, der senest har været genstand for behandling i Østre Landsrets afgørelse U 2013.1628 Ø.

Datatilsynets proportionalitetsvurdering

Større risiko for udbredelse af oplysninger i strid med reglerne

Datatilsynet har i sit brev dateret 5. marts 2015 bl.a. lagt til grund, at der med etablering af en digital pressebakke "i praksis må forventes at ske en meget betydelig udvidelse af pressens brug af adgangen til uanonymiserede domme" og at dette efter Datatilsynets opfattelse er ensbetydende med, "at risikoen for, at oplysningerne udbredes til en stor personkreds også er langt større, end tilfældet er i dag."

Det er uklart, hvilket grundlag Datatilsynet støtter denne antagelse på. Samme synspunkt kunne i princippet indtages i forhold til Domstolsstyrelsens etablering af det såkaldte "ekstranet" med adgang til uanonymiserede elektroniske retslistes for retternes straffesager. En ordning, der fungerer godt, og som tilsyneladende ikke har givet anledning til nævneværdige problemer, herunder offentliggørelse i strid med retsplejeloven samt de af styrelsen udfærdiget retningslinjer.

Dertil kommer, at en offentliggørelse i strid med reglerne vil kunne medføre, at Domstolsstyrelsen lukker adgangen til ekstranettet for det pågældende medie i en periode af op til et år, afhængig af overtrædelsen. Dette er der selvsagt ikke noget medie, der har interesse i.

En tilsvarende regel kunne indføres i relation til en digital pressebakke.

Det er i den forbindelse i øvrigt relevant at erindre, at mediernes publicering af oplysninger endvidere er underlagt straffelovens regler om freds- og ærekrænkelser, herunder særligt §§ 264 d og 267.

Medier omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3

Datatilsynet har i deres proportionalitetsvurdering endvidere problematiseret, at en adgang for pressen til uanonymiserede domme også vil betyde en adgang for medier omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3, "uanset at disse ikke arbejder med nyhedsformidling i klassisk forstand. Medieansvarsloven omfatter eksempelvis også en række twitter- og facebook konti."

Tilsvarende betragtninger kunne ligeledes anvendes i forhold til Domstolsstyrelsens ekstranet. At adgangen for medier også gælder medier omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3, har dog ikke givet anledning til sager om offentliggørelse af uanonymiserede retslistes, og kan i mangel af konkrete eksempler herpå ikke med rimelighed anvendes som et tungtvejende argument mod etablering af en digital pressebakke. Det bemærkes, at twitter- og facebook konti udgør en begrænset andel af de tilmeldinger, som Pressenævnet har modtaget i henhold til medieansvarslovens § 1, nr. 3, og at de fleste af disse konti i øvrigt har direkte tilknytning til et medie, der beskæftiger sig med såkaldt "nyhedsformidling i klassisk forstand".

Manglende tekniske foranstaltninger, der kan sikre mod uretmæssig brug

Sidst men ikke mindst har Datatilsynet udtrykt skepsis i forhold til, at der kan etableres tekniske foranstaltninger, der kan sikre mod kopiering eller videreformidling af oplysninger fra den digitale pressebakke.

En tilsvarende problemstilling findes i forhold til ekstranettet med uanonymiserede retslistes. Dette har dog ikke forhindret ordningen, og DM og DJ er heller ikke her bekendt med, at dette har givet anledning til misbrug. Ligesom med ekstranettet vil det i øvrigt være muligt at udfærdige retningslinjer om anvendelsen af den digitale pressebakke og fastsætte retsvirkninger af et eventuelt misbrug.

Hjemmel til at etablere en adgang for pressen til uanonymiserede domme

Af Datatilsynets udtalelse fremgår, at der ikke er hjemmel i persondatalovens § 9 til at etablere en adgang for pressen til uanonymiserede domme, og at en sådan behandling heller ikke – ifølge tilsynet – kan rummes inden for rammerne af persondatalovens §§ 7 og 8.

DJ og DM anerkender vigtigheden af, at en digital adgang til uanonymiserede domme sker med den fornødne lovhjemmel. Såfremt denne ikke er til stede i persondataloven, er det DJ og DM's opfattelse, at en særskilt lovhjemmel i så fald tilvejebringes.

DJ og DM er som tidligere nævnt ikke enig i Datatilsynets proportionalitetsvurdering, og deler heller ikke tilsynets vurdering af, at en digital pressebakke ikke vil kunne omfattes af formålet med retsplejelovens regler om aktindsigt. Formålet med udvidelsen af retten til aktindsigt, der fandt sted i 2004 var at sikre offentligheden indsigt i domme og kendelser. En funktion som i praksis fortsat i dag foretages gennem mediernes retsreportage.

En digital pressebakke vil – ligesom den fysiske pressebakke – sikre den størst mulige åbenhed og indsigt i domstolens arbejde, og bør ansues som det det i virkeligheden er, nemlig en digitalisering af en allerede eksisterende ordning, der skal respektere de relevante regler og begrænsninger i forhold til videregivelse og offentliggørelse af rettens dokumenter.

Digital pressebakke i rettens bygninger

Det kunne overvejes, at opstarte en digital pressebakkeordning ved at give akkrediterede journalister adgang til den elektroniske pressebakke i retternes bygninger, dvs. at man derved etablerede en kontrolfunktion i retterne i forhold til hvem, der tilgår den elektroniske pressebakke. Dette må antages at kunne mindske den anførte bekymring for evt. misbrug.

Samtidig vil man ved etablering af en elektronisk pressebakke, som kan tilgås lokalt øge åbenheden i retsplejen, da alle akkrediterede journalister uanset lokal forankring på lige fod vil kunne få adgang til relevante domme mv. afsagt på landsplan via de lokale retsbygninger.

U 2013.1628 Ø

Massemediernes adgang til gennemsyn af domme i pressebakkerne er som bekendt kombineret med et forbud mod videregivelse af dokumenterne, jf. retsplejelovens § 41 f, stk. 6.

Denne bestemmelse sætter begrænsninger for mediernes anvendelse af rettens dokumenter, som de har fået til gennemsyn til brug for journalistisk og redaktionelt arbejde men indeholder ikke et forbud mod enhver gengivelse af oplysninger i journalistisk øjemed. Mediernes de facto adgang til at bruge oplysninger i journalistisk øjemed forekommer dog ikke at være inddraget i Datatilsynets proportionalitetsvurdering, og DJ og DM finder det derfor relevant at henvise til U 2013.1628 Ø.

Østre Landsret afsagde i 2013 en afgørelse om fortolkningen af formuleringen ”ikke må være tilgængelige for andre end massemediets journalister og redaktionsmedarbejdere og kun må

bruges til støtte for journalistisk og redaktionelt arbejde". Under henvisning til forarbejderne til den nugældende § 41 f, stk. 6 og den skete udvidelse af retten til aktindsigt ved domstolene, som fandt sted ved lovændringen i 2004, fandt Østre Landsret, at retsplejelovens § 41 f, stk. 6, 2. pkt. ikke er til hinder for ordrette gengivelser i artikler af passager og oplysninger fra rettens dokumenter.

Afgørelsen relaterer sig konkret til anvendelse af kopier af kendelser i straffesager, der ikke er endeligt afsluttet, men har relevans for § 41 f, stk. 6 i sin helhed og derved også for spørgsmålet om, hvorvidt medierne i redaktionelt øjemed må formidle oplysninger fra domme, som de får adgang til.

Retsplejelovens § 41 f, stk. 6 giver ikke adgang til at offentliggøre dokumenterne i fuldt omfang, og ej heller alle typer af oplysninger i de pågældende dokumenter vil kunne offentliggøres. Navneforbud samt andre begrænsninger, der følger af retsplejelovens bestemmelser samt anden lovgivning kan indebære begrænsninger i karakteren af oplysninger, der kan gengives som led i en retsreportage. Et forbud mod at videreformidle oplysninger af enhver art fra dokumenterne omfattet af § 41 f, stk. 6, er der imidlertid ikke belæg for ifølge Østre Landsret.

Vi imødeser Domstolsstyrelsen bemærkninger.

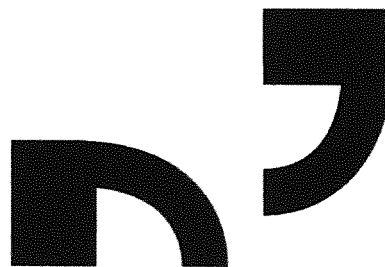
Med venlig hilsen

Danske Medier og Dansk Journalistforbund

Christina Mary Moshøj
Seniorkonsulent, cand. jur.

Jette Kayeød Christensen
Advokat (L)

21. september 2015

Justitsministeriet
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt med mail til:
Procesretskontoret@jm.dk

Oprettelse af en digital domsdatabase

Dansk Journalistforbund har følgende bemærkninger til Justitsministeriets udkast, til lovforslag om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter, idet der samtidig henvises til vort brev af 24. august 2015 til Domstolsstyrelsen, udarbejdet i samarbejde med Dansk Medier.

Brevet vedhæftes og skal således betragtes som en del af dette hørings svar.

Anonymisering

Af lovforslagets bemærkninger fremgår det, at anonymisering og udeladelse af oplysninger skal ske efter et såkaldt "forsigtighedsprincip".

Dansk Journalistforbund har naturligvis forståelse for, at anonymisering er nødvendig, henset til at dommene fremover vil være offentligt tilgængelige for alle, hvorfor anonymisering er nødvendigt for at følsomme oplysninger om navngivne/identificerbare personer ikke udbredes.

Imidlertid, er det vigtigt at den sikkerhedsmargin der lægges, ikke gør at anonymiseringen bliver så omfattende at domme og afgørelser får et sådan format, hvorefter domsdata-basen bliver ubrugelig som arbejdsredskab for pressen, og dermed reelt forringer offentlighedens krav på indsigt i retsplejen.

På denne baggrund har Dansk Journalistforbund i forbindelse med arbejdet i referencegruppen for domsdata-basen foreslået, at der som led i etableringen af domsdata-basen, etableres en digital pressebakke med sær adgang for pressen, med henblik på at sikre offentlighed i retsplejen i et moderne retssamfund.

Den digitale pressebakke

Dansk Journalistforbund ønsker således, som nævnt ovenfor, at der etableres en digital pressebakke i overensstemmelse med de nuværende regler i retsplejelovens § 41 f, hvor redaktører og redaktionelle medarbejdere omfattet af medieansvarsloven har adgang til uanonymiserede domme, afsagt

Dansk Journalistforbund
medier & kommunikation

The Danish Union of Journalists

Gammel Strand 46
1202 København K
Danmark

+45 3342 8000
dj@journalistforbundet.dk
journalistforbundet.dk

inden for de seneste 4 uger, på vilkår som beskrevet i retsplejelovens § 41 f, stk. 1.

Etableringen af denne digitale adgang, for akkrediterede medier/redaktører og journalister til uanonymiserede domme, vil imødekomme mediernes arbejdsbetingede behov for hurtigt at kunne danne sig et overblik over relevante nyligt afsagte domme, uanset hvor i landet der arbejdes fra.

Det vil ved etablering af en digital pressebakke således kunne sikres, at alle akkrediterede medier/journalister vil kunne få adgang til nye domme på lige fod, uanset deres lokale forankring.

En digital pressebakke må samtidig anses for at være uproblematisk, i og med at medierne er underlagt betingelserne i retsplejelovens § 41 f, stk. 6 samt anden relevant lovgivning, herunder straffelovens regler om freds- og ærekrænkelser, uanset i hvilken form retterne stiller oplysningerne, i henhold til loven, til rådighed.

En digital pressebakke kan derfor blot ses som en teknologisk opdatering af det nuværende, noget utidssvarende system, som retterne opererer med i dag.

Straffesagerne

Efter Dansk Journalistforbunds opfattelse bør digitaliseringen af straffesagerne opprioriteres, idet der naturligvis er forståelse for, at etableringen af den digitale domsdatabase kun kan ske gradvist.

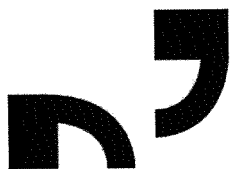
For Dansk Journalistforbunds medlemmer er det især inden for det strafferetlige område, at en kommende domsdatabase kan bruges som et relevant arbejdsredskab, og samtidig medvirke til at sikre en større offentlighed i retsplejen. Dansk Journalistforbund anbefaler derfor, at det overvejes at fremskynde medtagelsen af straffesagerne i processen.

Såfremt ovenstående giver anledning til spørgsmål eller ønskes uddybet, kan advokat Jette Kayerød Christensen kontaktes på mail: jkc@journalistforbundet.dk eller telefon 33 42 80 00.

Venlig hilsen

Dansk Journalistforbund
Advokat Jette Kayerød Christensen

Domstolsstyrelsen
Udviklingsdirektør Merethe Eckhardt
St. Kongensgade 1-3
1264 København K

DANSKE MEDIER

Pressens Hus
Skindergade 7
DK-1159 København K

Telefon 3397 4000
Telefax 3314 2325

info@danskemedier.dk
www.danskemedier.dk

24. august 2015

Bemærkninger til Arbejdsgruppens rapport om domsdatabasen

Danske Medier og Dansk Journalistforbund skal indledningsvis udtrykke stor tilfredshed med, at arbejdet med at implementere en domsdatabase er igangsat, og DJ og DM har værdsat muligheden for at bidrage til arbejdet ved deltagelsen i referencegruppen.

DJ og DM har i forbindelse med drøftelserne i referencegruppen udtrykt ønske om, at der etableres en digital pressebakke i overensstemmelse med de nuværende regler i retsplejelovens § 41 f, hvor medier og redaktionelle medarbejdere omfattet af medieansvarsloven har adgang til uanonymiserede domme, der er afsagt inden for de seneste 4 uger på vilkår som beskrevet i retsplejelovens § 41 f, stk. 1. Etableringen af denne digitale adgang for pressen til uanonymiserede domme må alt andet lige anses for uproblematisk i og med, at medierne skal overholde betingelserne i retsplejelovens § 41 f, stk. 6, hvorefter mediernes adgang til disse domme i elektronisk form i givet fald kun må bruges som støtte for journalistisk og redaktionelt arbejde med behørigt hensyn til retsplejelovens § 1017 d.

DM og DJ har derfor med beklagelse erfaret, at arbejdsgruppen efter høring af Datatilsynet ikke kan anbefale løsningen med en digital pressebakke.

Datatilsynets høringssvar giver imidlertid anledning til bemærkninger, idet DM og DJ bl.a. ikke er enige i de angivne betragtninger om rimelighed og proportionalitet, der efter Datatilsynets opfattelse taler imod etableringen af en digital pressebakke. Datatilsynets høringssvar giver endvidere anledning til en præcisering i forhold til fortolkningen af § 41 f, stk. 6, der senest har været genstand for behandling i Østre Landsrets afgørelse U 2013.1628 Ø.

Datatilsynets proportionalitetsvurdering

Større risiko for udbredelse af oplysninger i strid med reglerne

Datatilsynet har i sit brev dateret 5. marts 2015 bl.a. lagt til grund, at der med etablering af en digital pressebakke "i praksis må forventes at ske en meget betydelig udvidelse af pressens brug af adgangen til uanonymiserede domme" og at dette efter Datatilsynets opfattelse er ensbetydende med, "at risikoen for, at oplysningerne udbredes til en stor personkreds også er langt større, end tilfældet er i dag."

Det er uklart, hvilket grundlag Datatilsynet støtter denne antagelse på. Samme synspunkt kunne i princippet indtages i forhold til Domstolsstyrelsens etablering af det såkaldte "ekstranet" med adgang til uanonymiserede elektroniske retslistes for retternes straffesager. En ordning, der fungerer godt, og som tilsyneladende ikke har givet anledning til nævneværdige problemer, herunder offentliggørelse i strid med retsplejeloven samt de af styrelsen udfærdigede retningslinjer.

Dertil kommer, at en offentliggørelse i strid med reglerne vil kunne medføre, at Domstolsstyrelsen lukker adgangen til ekstranettet for det pågældende medie i en periode af op til et år, afhængig af overtrædelsen. Dette er der selvsagt ikke noget medie, der har interesse i.

En tilsvarende regel kunne indføres i relation til en digital pressebakke.

Det er i den forbindelse i øvrigt relevant at erindre, at mediernes publicering af oplysninger endvidere er underlagt straffelovens regler om freds- og ærekrænkelser, herunder særligt §§ 264 d og 267.

Medier omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3

Datatilsynet har i deres proportionalitetsvurdering endvidere problematiseret, at en adgang for pressen til uanonymiserede domme også vil betyde en adgang for medier omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3, "uanset at disse ikke arbejder med nyhedsformidling i klassisk forstand. Medieansvarsloven omfatter eksempelvis også en række twitter- og facebook konti."

Tilsvarende betragtninger kunne ligeledes anvendes i forhold til Domstolsstyrelsens ekstranet. At adgangen for medier også gælder medier omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3, har dog ikke givet anledning til sager om offentliggørelse af uanonymiserede retslistes, og kan i mangel af konkrete eksempler herpå ikke med rimelighed anvendes som et tungtvejende argument mod etablering af en digital pressebakke. Det bemærkes, at twitter- og facebook konti udgør en begrænset andel af de tilmeldinger, som Pressenævnet har modtaget i henhold til medieansvarslovens § 1, nr. 3, og at de fleste af disse konti i øvrigt har direkte tilknytning til et medie, der beskæftiger sig med såkaldt "nyhedsformidling i klassisk forstand".

Manglende tekniske foranstaltninger, der kan sikre mod uretmæssig brug

Sidst men ikke mindst har Datatilsynet udtrykt skepsis i forhold til, at der kan etableres tekniske foranstaltninger, der kan sikre mod kopiering eller videreformidling af oplysninger fra den digitale pressebakke.

En tilsvarende problemstilling findes i forhold til ekstranettet med uanonymiserede retslistes. Dette har dog ikke forhindret ordningen, og DM og DJ er heller ikke her bekendt med, at dette har givet anledning til misbrug. Ligesom med ekstranettet vil det i øvrigt være muligt at udfærdige retningslinjer om anvendelsen af den digitale pressebakke og fastsætte retsvirkninger af et eventuelt misbrug.

Hjemmel til at etablere en adgang for pressen til uanonymiserede domme

Af Datatilsynets udtalelse fremgår, at der ikke er hjemmel i persondatalovens § 9 til at etablere en adgang for pressen til uanonymiserede domme, og at en sådan behandling heller ikke – ifølge tilsynet - kan rummes inden for rammerne af persondatalovens §§ 7 og 8.

DJ og DM anerkender vigtigheden af, at en digital adgang til uanonymiserede domme sker med den fornødne lovhjemmel. Såfremt denne ikke er til stede i persondataloven, er det DJ og DM's opfattelse, at en særskilt lovhjemmel i så fald tilvejebringes.

DJ og DM er som tidligere nævnt ikke enig i Datatilsynets proportionalitetsvurdering, og deler heller ikke tilsynets vurdering af, at en digital pressebakke ikke vil kunne omfattes af formålet med retsplejelovens regler om aktindsigt. Formålet med udvidelsen af retten til aktindsigt, der fandt sted i 2004 var at sikre offentligheden indsigt i domme og kendelser. En funktion som i praksis fortsat i dag foretages gennem mediernes retsreportage.

En digital pressebakke vil – ligesom den fysiske pressebakke – sikre den størst mulige åbenhed og indsigt i domstolens arbejde, og bør anskues som det der i virkeligheden er, nemlig en digitalisering af en allerede eksisterende ordning, der skal respektere de relevante regler og begrænsninger i forhold til videregivelse og offentliggørelse af rettens dokumenter.

Digital pressebakke i rettens bygninger

Det kunne overvejes, at opstarte en digital pressebakkeordning ved at give akkrediterede journalister adgang til den elektroniske pressebakke i retternes bygninger, dvs. at man derved etablerede en kontrolfunktion i retterne i forhold til hvem, der tilgår den elektroniske pressebakke. Dette må antages at kunne mindske den anførte bekymring for evt. misbrug.

Samtidig vil man ved etablering af en elektronisk pressebakke, som kan tilgås lokalt øge åbenheden i retsplejen, da alle akkrediterede journalister uanset lokal forankring på lige fod vil kunne få adgang til relevante domme mv. afsagt på landsplan via de lokale retsbygninger.

U 2013.1628 Ø

Massemediernes adgang til gennemsyn af domme i pressebakkerne er som bekendt kombineret med et forbud mod videregivelse af dokumenterne, jf. retsplejelovens § 41 f, stk. 6.

Denne bestemmelse sætter begrænsninger for mediernes anvendelse af rettens dokumenter, som de har fået til gennemsyn til brug for journalistisk og redaktionelt arbejde men indeholder ikke et forbud mod enhver gengivelse af oplysninger i journalistisk øjemed. Mediernes de facto adgang til at bruge oplysninger i journalistisk øjemed forekommer dog ikke at være inddraget i Datatilsynets proportionalitetsvurdering, og DJ og DM finder det derfor relevant at henvise til U 2013.1628 Ø.

Østre Landsret afsagde i 2013 en afgørelse om fortolkningen af formuleringen ”ikke må være tilgængelige for andre end massemediets journalister og redaktionsmedarbejdere og kun må

bruges til støtte for journalistisk og redaktionelt arbejde". Under henvisning til forarbejderne til den nugældende § 41 f, stk. 6 og den skete udvidelse af retten til aktindsigt ved domstolene, som fandt sted ved lovændringen i 2004, fandt Østre Landsret, at retsplejelovens § 41 f, stk. 6, 2. pkt. ikke er til hinder for ordrette gengivelser i artikler af passager og oplysninger fra rettens dokumenter.

Afgørelsen relaterer sig konkret til anvendelse af kopier af kendelser i straffesager, der ikke er endeligt afsluttet, men har relevans for § 41 f, stk. 6 i sin helhed og derved også for spørgsmålet om, hvorvidt medierne i redaktionelt øjemed må formidle oplysninger fra domme, som de får adgang til.

Retsplejelovens § 41 f, stk. 6 giver ikke adgang til at offentliggøre dokumenterne i fuldt omfang, og ej heller alle typer af oplysninger i de pågældende dokumenter vil kunne offentliggøres. Navneforbud samt andre begrænsninger, der følger af retsplejelovens bestemmelser samt anden lovgivning kan indebære begrænsninger i karakteren af oplysninger, der kan gengives som led i en retsreportage. Et forbud mod at videreformidle oplysninger af enhver art fra dokumenterne omfattet af § 41 f, stk. 6, er der imidlertid ikke belæg for ifølge Østre Landsret.

Vi imødeser Domstolsstyrelsen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Danske Medier og Dansk Journalistforbund

Christina Mary Moshøj
Seniorkonsulent, cand. jur.

Jette Kayeød Christensen
Advokat (L)

21.9.2015

Til:

Procesretskontoret,
Civilafdelingen, Justitsministeriet

procesretskontoret@im.dk

DANSK IT (DIT) høringsvar til Justitsministeriets forslag til Lov om ændring af retsplejeloven mv med ikrafttrædelse 1. januar 2016.

Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domstolsdatabase mv.

DIT ser positivt på forslaget til digitalisering af retsprocessen ved etablering af Domstolenes digitale sagsportal og en tilhørende digital domsdatabase.

Der foreslås etableret en "domstolenes sagsportal", der som hovedregel, skal håndtere processkrifter, bilag og andre dokumenter. I første omgang indeholder domsdatabasen kun borgerlige sager og sagsportalen vedrører kun disse sagstyper. Senere vil også straffesager være omfattet, når retternes sagsbehandling er digitaliseret for disse sagstyper.

En successiv tilgang som DIT skønner nødvendig.

For parter der er fritaget (personer) eller hvis særlige forhold (statens sikkerhed etc.) gør sig gældende, skal retten sende meddelelser og sagens dokumenter i fysisk form direkte til parten. Andre parter der er involveret i sagen kan også pålægges, at fremsende disse dokumenter til de som er fritaget for at anvende sagsportalen.

Dette vurderes at være nødvendigt jf. friholdelse af personer fra brug af digital post mv. Det står dog ikke klart, hvad der menes med særlige forhold. Det er retterne eller Domstolsstyrelsen, der vurderer om der er tale om særlige forhold. DIT er enig i, at det skal være undtagelsesbestemmelser, men mener at disse skal administreres ensartet (følge praksis fra digital post) og det skal søges at begrænse omfanget af undtagelser mest muligt. DIT anbefaler kraftigt, at personer som allerede er fritaget fra Digital Post, automatisk fritages for at skulle anvende sagsportalen, således at borgere ikke flere gange skal anmode om fritagelse.

Stævning og ankestævning samt andre processuelle meddelelser og processkrifter skal gøres tilgængelig på domstolenes sagsportal. Tilsvarende bliver dom og kendelse gjort tilgængelig for parterne på domstolenes sagsportal.

DIT finder det positivt og fremmende for effektiviteten i retterne og hos professionelle, at anlæggelse og behandling af retssager sker digitalt. Det anføres dog, at forslaget om digital sagsportal vil have mindre administrative konsekvenser, idet overgangen indebærer en omlægning af arbejdsgangene i borgerlige sager og tilpasning af betjening og kommunikation med borgerne. Der udtrykkes et behersket ambitionsniveau mht. effektiviseringsmuligheder i hvert fald på kort sigt.

DIT finder, at åbenheden og muligheden for indsigt i domstolenes afgørelser for borgere og professionelle brugere, er meget positivt.

DIT mener også at oplevelsen af en moderne og velfungerende offentlig sektor, som man kan have tillid til – ved brug af NemID - har stor betydning for den videre digitalisering. Mulighed for betaling af retsafgifter online via nettet - er også positivt. Det forudsætter dog, at borgerne finder portalen brugervenlig, tilgængelig og driftsstabil idet alle sagsskridt foregår via sagsportalen. Domstolene får en vejledningsforpligtelse og Domstolsstyrelsen får en forpligtelse til at sikre brugervenlighed og stabil drift, samt den forudsatte fremdrift i etableringen af it-løsningen.

Jf. art. 21. stk. 5 skal retten bestemme, at ekstrakter tillige skal indleveres til retten på papir af parterne i et nærmere angivet antal eksemplarer. Begrundelsen er, at retterne ikke stiller tekniske løsninger til rådighed der gør det muligt for domstolene og parterne at læse ekstrakterne elektronisk. Disse vil fortsat skulle findes i papir kopier.

DIT mener, at dette bør være undtagelsen frem for reglen.

Slutteligt mener DIT, at det er positivt at etableringen af domsdatabasen giver mulighed for at bringe offentlige data i spil (forudsat at de er anonymiseret), således at kommercielle leverandører kan foretage masseudtræk og anvende dem til kommercielle formål. Det er Domstolsstyrelsen der med loven får bemyndigelse til at fastsætte mulighederne herfor.

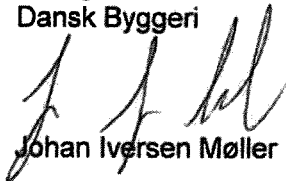
18. september 2015
J-nr.: 213025 / 2228171

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven mv.

Dansk Byggeri takker for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med ovenstående udkast til lovforslag.

Dansk Byggeri er overordnet set positivt indstillet overfor det nye lovforslag, og ser positivt på en digitalisering af domstolsvæsenet. Dansk Byggeri er ligeledes positivt stemt overfor en offentlig domsdatabase, som vil give borgerne lettere adgang til juridisk retspraksis.

Venlig hilsen
Dansk Byggeri

Johan Iversen Møller

DANMARKS REDERIFORENING

(DANISH SHIPOWNERS' ASSOCIATION)

Justitsministeriet
Att. Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K.
Pr. e-mail: procesretskontoret@jm.dk

18. september 2015

Høring over forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.)

Hermed bekræftes modtagelsen af Justitsministeriets høringsbrev af 25. august 2015 samt vedlagte udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.)

Danmarks Rederiforening er positivt indstillet over for forslaget om et digitalt sagsbehandlingssystem, så længe formålet om behandlingen af sager effektiviseres ved en bedre ressourceudnyttelse, og at parterne og øvrige aktører i sagerne oplever en bedre service. Danmarks Rederiforening har enkelte bemærkninger til ændringsforslaget, som er uddybet i det følgende.

Til lovforslagets § 1, nr. 3 (§ 148 a)

Til lovforslagets § 148 a lægger Danmarks Rederiforening afgørende vægt på, at den i lovforslaget omhandlede portal i sin opbygning reflekterer Sø- og Handelsrettens enekompetence i rets- og forbudssager, og at indgangen til det første sags skridt indeholder et reelt og frit valg mellem sagsanlæg i den stedligt kompetente byret og den landsdækkende Sø- og Handelsret i de sager, som er omfattet af retsplejelovens § 225, og de forbudssager som efter retsplejelovens § 15, stk. 2, nr. 1-3, kan anlægges i Sø- og Handelsretten. Danmarks Rederiforening henstiller, at disse betragtninger afspejles i lovforslagets lovbemærkninger.

Danmarks Rederiforening står naturligvis til rådighed for en uddybning af høringssvaret eller spørgsmål til samme.

Med venlig hilsen
Danmarks Rederiforening

Henriette Ingvarsen
+45 20 33 06 09
hei@shipowners.dk

Fra: MHR004@politi.dk
Sendt: 18. september 2015 14:04
Til: EProcesretskontoret (951s16)
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af resprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, mv.) - j.nr. 2015-4000-0187
Vedhæftede filer: Høring af organisationer mv. der ikke modtog høringen [DOK1732274].pdf; Høringsliste [DOK1686966].pdf; Lovforslag [DOK1690034].pdf; fesdPacket.xml

Kære Procesretskontor

Rigspolitiet har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Maja Harboe Riegels
Politifuldmægtig

Direktionssekretariatet
Polititorvet 14
1780 København V
Direkte +45 45152028
E-mail mhr004@politi.dk

Fra: Justitsministeriet [<mailto:jm@jm.dk>]

Sendt: 16. september 2015 16:04

Til: 3f@3f.dk; m.kryger@rn.dk; cbs@cbs.dk; bss@au.dk; pt@swlp.dk; Frank, Lene (LFR001); Politiforbundet; mail@realkreditforeningen.dk; rkr@rkr.dk; redbarnet@redbarnet.dk; formand@retspolitik.dk; post@retssikkerheds-fonden.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; KOS FP Rigspolitichefens forkontor; info@digitalsikkerhed.dk; sl@sl.dk; sdu@sdu.dk; teknig@teknig.dk; info@teknologisk.dk; Hanne Margrethe Duus; office@voldgiftsinstituttet.dk; voldgift@voldgift.dk; post@aarhusretshjaelp.dk

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af resprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, mv.) - j.nr. 2015-4000-0187

Se venligst vedhæftede filer.

Med venlig hilsen

Mette Mølleschou Ewald
Assistent

IT og Service
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: 7226 8965
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

17. september 2015

MQF

DI-2015-11748

Justitsministeriet
Att.: Henrik Hjort Elmquist
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
E-mail: procesretskontoret@jm.dk

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.)

I forlængelse af tidligere fremsendt høringssvar af 15. september 2015 har Dansk Industri nedenstående supplerende bemærkninger til udkastet til forslag til lov.

Til lovforslagets § 148a bemærkes, at det forudsættes, at den i lovforslaget omhandlede portal i sin opbygning reflekterer Sø- og Handelsrettens enekompetence i rets- og forbudssager om EU varemærker og EU design samt at indgangen til portalen indrettes på en sådan måde, at sagsøgere i civile sager og forbudssager som det første sags skridt får et reelt og frit valg mellem sagsanlæg i den stedligt kompetente byret og den landsdækkende Sø- og Handelsret i de sager, som er omfattet af retsplejelovens § 225, og de forbudssager som efter retsplejelovens § 15, stk. 2, nr. 1-3 kan anlægges i Sø- og Handelsretten. Disse betragtninger bør afspejles i lovforslagets bemærkninger.

Med venlig hilsen

Morten Qvist Fog
Chefkonsulent

Jmt. modt.
17 SEP. 2015

15. september 2015

AFP/Ind

DI-2015-11661

Deres sagsnr.: 2015-4000-0187

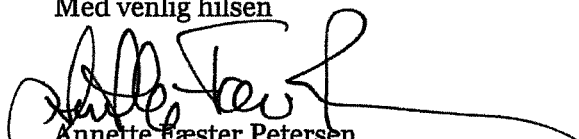
Justitsministeriet
Att.: Henrik Hjort Elmquist
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.)

Dansk Industri har ikke bemærkninger til ovennævnte udkast til forslag til lov.

Med venlig hilsen

Annette Fæster Petersen
Seniorchefkonsulent, Advokat (H)

Fra: Kate Kengen [KAKE@domstol.dk]
Sendt: 15. september 2015 15:02
Til: EProcesretskontoret (951s16)
Emne: Høring over udkast til forslag til lov - j.nr. 2015-4000-0187

HK Landsklubben Danmarks Domstole har ingen bemærkninger til høring over udkast til forslag om lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase m.v.) j.nr. 2015-4000-0187.

Med venlig hilsen
Kate Kengen
Kontorfuldmægtig

Københavns Byret
Domhuset
Nytorv
1450 København K

M +45 2163 9834
D +45 9968 7072
@ kake@domstol.dk

Fra: Mette Terp [mete@ftf.dk]
Sendt: 15. september 2015 13:44
Til: £Procesretskontoret (951s16)
Emne: Høring - Ændring af retsplejeloven med henblik på digitalisering af
retsprocessen i civile sager og oprettelse af domsdatabase

Jeg skal hermed gøre opmærksom på, at FTF ikke har bemærkninger til ovenstående høring.

Venlig hilsen

Mette Terp

Sekretær

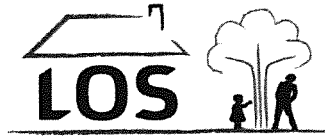
Tlf: +45 33 36 88 41 - Mobil: +45 41 14 69 69 - E-mail: mete@ftf.dk

FTF - Hovedorganisation for 450.000 offentligt og privat ansatte

Niels Hemmingsens Gade 12 - Postboks 1169 - 1010 København K.

Tlf: +45 33 36 88 00 - Fax: +45 33 36 88 80 - E-mail: ftf@ftf.dk - www.ftf.dk

De private sociale tilbud

Emdrupvej 115 A 5. etage
2400 København NV

Tlf. nr. +45 7023 3400

E-mail: los@los.dk

CVR nr. 15906987

www.los.dk

Århus den 10. september 2015

Høringssvar til Forslag til Lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.)

LOS - De private sociale tilbud takker for muligheden for at afgive høringssvar til forslag til Lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.)

LOS gør opmærksom på, at foreningens navn er LOS - De private sociale tilbud og ikke Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud, som angivet på høringslisten. Herudover har LOS ingen kommentarer til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Karina Hjerimitslev

Juridisk konsulent

Fra: Marlene Hother Gjedde [mahg@FOA.DK]
Sendt: 7. september 2015 13:46
Til: £Procesretskontoret (951s16)
Cc: May-Ann Riis Pedersen
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.)

I forlængelse af ministeriets mail af 25. august d.å skal jeg på vegne af FOA Fag og Arbejde hermed oplyse, at Forbundet ikke har nogle bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag som angivet ovenfor.

Bekræftelse på modtagelse af nærværende mail imødeses venligst sendt til såvel undertegnede som May-Ann Riis Pedersen, marp001@foa.dk

Med venlig hilsen

Marlene Gjedde
Advokat (H)
FOA-Overenskomst

FOA - Fag og Arbejde - Staunings Plads 1-3 - 1790 København V
Telefon: 4697 2573 - Mobil: 2992 4056 - Fax: 4697 2300
E-mail: mahg@foa.dk

Fra: Sørup Hansen [SSHA@domstol.dk]
Sendt: 1. september 2015 11:08
Til: EProcesretskontoret (951s16)
Emne: Høring - Retsplejeloven - sag.nr. 2015-4000-0187

Til Justitsministeriet, Civilafdelingen

Under henvisning til Justitsministeriets høringsbrev af 24. august 2015 skal Tinglysningssretten bemærke, at Det Digitale Tinglysningssystem i dag indeholder mulighed for digital kære af Tinglysningssrettens afgørelser, hvorfor den foreslåede hjemmel i forslaget pkt. 3, § 148 a, stk. 8, til at behandle sådanne på domstolenes sagsportal er u hensigtsmæssig.

Kære af Tinglysningssrettens afgørelser bør fortsat ske i tinglysningssystemet, hvor alle data vedrørende den pågældende afgørelse findes, og det bør overlades til et internt anliggende mellem Domstolsstyrelsen og Tinglysningssretten om det vil være hensigtsmæssigt at udvikle en funktionalitet til udveksling af oplysninger systemerne imellem. En sådan funktionalitet findes allerede i dag i forbindelse med de afgørelser i foged- og skifteretterne, der - efter tinglysningsslovens § 13 - skal tinglyses.

I øvrigt skal Tinglysningssretten foreslå, at Justitsministeriet benytter anledningen til, med hjemmel i tinglysningsslovens § 13, stk. 2, at udvide de afgørelser, hvor domstolene skal foretage tinglysning, til også at omfatte afgørelser om mortifikation, ejendomsdom og tinglysning af stævninger (tinglysningsslovens § 12, stk. 3) samt andre afgørelser, hvor domstolen har truffet beslutning om, at afgørelsen kan/skal tinglyses. Tinglysningssretten har ikke i øvrigt bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen

Sørup Hansen
ssha@domstol.dk

Tinglysningssretten
Majsmarken 5
9500 Hobro
Tlf. + 45 99 68 58 00
www.tinglysningssretten.dk

SJ20151005105614733 [DOR1716802]
Fra: Henrik Bitsch - Københavns Retshjælp [kontorchef@retshjaelpen.dk]
Sendt: 1. september 2015 19:19
Til: fProcesretskontoret (951s16)
Emne: Høring over forslag til lov om ændring af retsplejeloven m.v.

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Med henvisning til ministeriets brev af 24. august 2015 i sag nr.2015-4000-0187 skal Københavns Retshjælp oplyse, at det fremsendte lovforslag ikke giver Retshjælpen anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Københavns Retshjælp

Henrik Bitsch
Kontorchef

Fra: Børnesagens Fællesråd [bf@boernesagen.dk]
Sendt: 31. august 2015 11:12
Til: Justitsministeriet; EProcesretskontoret (951s16)
Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.) j.nr. 2015-4000-0187

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Børnesagens Fællesråd har ikke kommentarer til det fremsendte lovforslag.

Venlige hilsener

Inge Marie Nielsen
Sekretariatschef

[Redacted]

Dronningensvej 4, 1.
2000 Frederiksberg
Tlf. 24626229
bf@boernesagen.dk
www.boernesagen.dk

Mød os på Facebook og følg os på <https://twitter.com/Boernesagen/>

[Redacted]

Fra: Justitsministeriet [<mailto:jm@jm.dk>]

Sendt: 24. august 2015 11:59

Til: aau@aau.dk; jura@au.dk; info@adipa.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; ac@ac.dk;

Fra: Julie Vestergaard (KFST) [jvg@kfst.dk]
Sendt: 27. august 2015 13:38
Til: EProcesretskontoret (951s16)
Emne: Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (sagsnummer: 15/07953)

Til Justitsministeriet

Idet vi henviser til Justitsministeriets e-mail af 24. august 2015 skal vi herved meddele, at udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter ikke giver Forbrugerombudsmanden anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen
På Forbrugerombudsmandens vegne

Julie Vestergaard

HA(jur.)

Direkte tlf.: 4171 5094

E-mail: jvg@kfst.dk

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 4171 5151